

Taxa postai
plátó in sum.
No. 224713/929.

Szerkesztő: Dr. Radoszetter Robert

Budapest

Diestér 2. l. e.

KELET

ESZÉKPOLITIKAI LAP

Érmentelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszakiadását
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marbot
Erő. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő
Erő. Strada Matei 180 B.

Kedd, 1935. augusztus 27.

5695. EV.
AV 28.

XVIII. ÉVF.
190. SZÁM.

Husz hadtest a Brennernél

A Brenner-hágónál, az olasz alpesek tövében, husz olasz hadtest vonult fel tüntető hadgyakorlatra. Ennek a nagyszabású hadgyakorlatnak ezúttal nemcsak katonái céjái vannak, hanem főleg politikai szimbólum, helyesebben: fenyegetés akar lenni — Németország felé.

Az olasz fasizmus, mely hajdan údvrivalással fogadta a hitlerizmus uralomra kerülését, ma ellenséges tekintetűvet a Brenner-tuli területekre, ahonnan az Ausztria ellen irányuló német támadást várja arra az esetre, ha Abessziniában megsemmisítve olyan könnyen a diadal, mint azt a vérmes remények ígrik.

A francia sajtó ama része, mely lelke mélyén fasiszta-szimpatiákat melengelt, nagy melegséggel regisztrálja a husz olasz hadtest hadgyakorlatát, amelyet a francia hatalmi politika gyarapodásaként könyvel el. Holott nagyon is kétséges, hogy a bekövetkező abesszini hadjárat bonyodalmai nem fogják-e letompítani ennek az olasz erőmutatásnak kétségkívül látványos megnyilatkozásait, melyekben — félt — hogy több a propaganda, mint az erő.

S nagyon kétséges az is, hogy vajjon a Harmadik Birodalom tábornokai tulságosan meg fogják-e íjdeni a Brenner-hágó körül felvonuló olasz hadtestek impozáns hadjáratát. Sőt az is kérdéses, hogy az angol diplomáciát Mussolini intranzigens hérosz megnyilatkozásai vissza fogják-e riasztani attól, hogy minden eszközzel, ha kell: a Népszövegeten kívül eső eszközökkel is gátat szabjon az olaszok afrikai aspirációinak.

Az olasz nagygyakorlatok olyan európai közszférában zajlanak le, amelyek feszültéggel teltek, mint amilyenek látszik a sajtóvilágból, amelyről talán éppen azért beszélnek olyan nagyvívó hangon, mert tulságosan tartanak veszélyes voltától.

A német diplomácia nagyon is tisztában van azokkal a súlyos belső válságokkal, amelyekkel az olasz fasizmus küzd. Olaszország angliai pénzügyi és morális támogatása nélkül aligha viselhet tovább háborút Abessziniában, viszont a sors könyvében egyáltalában nem látszik lángbetűlkel megírtottnak az, hogy Olaszországnak néhány hét, vagy hónap beforgása alatt sikerüljön fog Abessziniát térde-kényszeríteni.

Már pedig abban az esetben, ha Olaszországnak nem sikerülne az első nagy offenzívájánál győzelmet aratnia, vagy ami ezzel egyenlő: nem sikerülne feltétlen katonai döntést kicsikarnia, jelenlegi katonai főlényébe úgy olvadna el az afrikai sivatag homokjában, mint a tavasz lehelletére a fensikok hava.

Olaszország kétségtelenül háborút akar és háborúzni is fog Abessziniával. Talán szívesen visszatérne a megkezdett útról, de immár nincsen visszatérés. Az a gazdasági helyzet, melyben Olaszország van, a munkanélküliség egyre növekvő hadserege elemi erővel kényszeríti arra, hogy szakmányul ejtett gyarmati területeken igyekezzen elhelyezni azokat az emberfőlösegeket, amelyeknek odahaza nincs kenyérük.

Abban az esetben, ha Olaszországot a japánok, a négerok, az arabok, az egyiptomiak és nem utolsósorban az angolok által támogatott abessziniak megakadályozzák győzelmi terveit keresztyűvitelében, vagy a félgőzelem útján állítanak meg: a mai olasz rezsim napjai bent Olaszországban meg lesznek számlálva.

S a német tábornokok s a német diplomácia csak erre az alkalomra les, hogy pokoli terveit végrehajtsa. De ha visszarettenne is attól, hogy Ausztriát — még egy olasz vereség esetében is — megtámadja, — tudatában van annak, hogy Olaszország nagy hatalmi pozíciójának megrendülésével egyidejűleg az ő hatalmi pozíciója fog meggyöngyöskedni Európában.

Ezért kétes értékű az a szimpátia és az a kényszeredett vonalom, amellyel Franciaország Olaszország abesszini hadjáratát támogatja. Lélektanilag ugyan könnyen megérthető, hogy az angol-német flotta-győzelem után Franciaország kétségeket

Hogyan tölti a király a nyarat eforiai villájában?

Naphosszatt dolgozik és olvas az uralkodó nyári vakációján

Bucuresti, augusztus 26. A Tempo beszámolót közöl arról, hogyan tölti az uralkodó a nyarat eforiai villájában. A király társaságában csak igen kevés számú hivatalos ember van, egy adjutáns, kevés számú gárda, egy szolgálatos tiszt, egy szakács és egy inas. A villa maga rendkívül egyszerűen van berendezve. A király dolgozószobája terrazon van berendezve. Reggel korán kel és egész nap egyszerű bő ruhában, széleskarimájú kalappal, napvédő szemüveggel jár. A délelőtt egy ideit a tengerparton tölti, majd íróasztalához

ül, ahol órák hosszat dolgozik. A napokban nagy örömben volt része, amikor Mihály vajda Florenből telefonon felhívta, éppen amikor a plázsról tért vissza. Egyéb ként igen könnyű ebédet vesz magához, majd délután olvasással tölti el. Este viszont rádiót hallgat. A vacsorát Eforián tartják meg angol szokás szerint. A vendégek estélyi ruhában jelennek meg. Miután elbeszélget a vendégekkel visszatér rádiókészülékéhez, illetve a késő éjjeli órákig olvas.

Bentoiu és Tiberiu Mosoiu helyet kapnak a kormányban

Tatarescu mégis elhalasztja a parlament megnyitását Vaida tompítani akarja a Frontul Romanesc lapjainak antiszemita hangját

Bucuresti, augusztus 26. A Lupta foglalkozik a politikai helyzettel és elsősorban a liberális párt belső helyzetével. A liberális párt, hogy az ellenzéki gyűlésekre válaszoljon, elhatározta, hogy több ösz-szejövetelt rendez vidéken, azok sorát Craiován nyitja meg. Együttal megrendezik az elmaradt megyei tagozati kongresszusokat is, amelyek lejárása után megtartják az országos pártkongresszust. A kongresszuson felmerül majd Dinu Bratianu elnöké választásának ratifikálása is, amely nem fog nehézségekre ütközni. A Lupta tudni véli, hogy a kongresszus Tatarescut fogja alelnökké választani. Ami a kormányát szervezési híreket illeti, a legújabb formulák szerint Sassu megmarad a földművelésügyi minisztérium élén, Bentoiu lesz a pénzügyi államtitkár, Sergiu Dimitriu pedig belügyi alminiszter, Tiberiu Mosoiu szintén államtitkár lenne, míg Nistor tavózna a kormány kebeléből.

Nem nyitják meg október 15-én a parlamentet

Bucuresti, augusztus 26. Az Adeverul jólértesült kormánykörökből, nyert információi alapján adja hírül, hogy Tatarescu lemondott volna arról a szándékáról, hogy a parlamenti ülésszakot október 15-én

támaszt az angolok népszöveksi hűségével szemben és hogy bár az olasz kalandíránt sem érez különösebb elragadtatást: inkább az olasz agresszivitás mellé áll, semmint eljuttassa az olasz-francia barátság pillanatnyilag értékesíthető előnyét.

A helyzet tehát kaotikus és ellentmondásokkal telített. Ha Olaszországnak sikerülne fog Abessziniát elfoglalnia — amire legfeljebb ötvenszázalékos esélye van —, ugy Franciaországnak számolnia kell azzal, hogy Angliát mindörökké elveszti európai politikája számára, — ami szintén a német aspirációk esélyeit növelné meg —, viszont Olaszország veresége esetén Kelet-Európában veszít el olyan pozíciókat és lehetőségeket, amelyek kedvéért jelenleg Olaszországot

megnyitja és él az elnapolás jogával, amit az alkotmány biztosít számára. Az elhalasztást a kormány átszervezésének megvalósításához és bizonyos törvényjavaslatok elkészítéséhez szükséges idő igazolná.

Uj minisztertanács

Tatarescu elnökletével újabb értekezlet tartanak a hadfelszerelés kérdése tárgyában, amelyen résztvesznek a nemzeti hadiipar képviselői is.

Vaida tompítani fogja lapjainak antiszemita hangját

A Lupta értesülése szerint Vaida Buziásra utazik, onnan pedig Eforiára, ahol megbeszélést tart Tileával a párt-sajtó ügyében, annak antiszemita jellegének enyhítéséről lenne szó hír szerint. Vaida azután Bucurestibe utazik, ahol hosszabb ideig marad és utazai szervezettek elnökeit véglegesen kijelöli.

Bratianu György és Averescu marsall közös nagygyűlése. Bucurestiből jelentik: Bratianu Gheorghe értesítette híveit Karlsbadból, ahol jelenleg tartózkodik, hogy szeptemberben nagygyűlést rendez Averescu marsallal együtt Bucurestiben, tiltakozva a cenzura és ostromállapot fentartása ellen.

údvarolja körül.

Nem kétséges viszont az sem, hogy Olaszország győzelme esetén a német fasizmus pozíciója és külpolitikai helyzete fog halálra sebet kapni. A két európai fasiszta ország — a sors és a történelem iróniájaként — ma már csak egymás ellen s egymás pozíciójára törve állhat fenn s nem kétséges, hogy ebben a küzdelemben egyiknek vagy a másiknak rövidesen el kell buknia.

Harmadik alternatíva csak egy van: az újabb világháború lehetősége, mely viszont egyet jelent az európai civilizáció és kultúra teljes összeomlásával, amelyből talán csak egyedül az angol szigetország fog sértetlenül kikerülni. (s. l.)

VILÁG TUDASA

Egy abesszini diplomata beszél országáról

Reginald Zafiro Londonban élő abesszini diplomata az alábbiakban ismerteti országának viszonyait. A cikk érdekes és új szempontokat tár föl.

Abesszini a fiatalság országa. Ha valaki érdemes reá, már 20 éves korában miniszter lehet, sőt hadparancsnok is. Természetesen nemcsak a születés, hanem a tanultság és a rátermettség képzettsége is kell hozzá. Főleg azonban olyan teljesítmény, amely bizalmat és reményt kelt azokban a körökben, akik az ilyenfajta állásokkal megbízhatnak tehetséges embereket. Senki se csodálkozzék azon, ha nálunk husz éves korukban az emberek már a legfelelősségteljesebb állásokban is megállják a helyüket. A gyermekeket már 2—3 éves korukban tanulásra fogják. Az iskolákban az öt évesek egy padon ülnek az ötven évesekkel.

Ötven évesek is tanulnak, mert Abesszini a kormány a utolsó években nagy súlyt helyezett az analfabétizmus megszüntetésére. Mindenkit köteleznek az írás és olvasás megtanulására, tekintet nélkül korára. Aggastyánok is tartoznak résztvenni a megfelelő kurzusokon és pedig büntetés terhe mellett. Ez a rendszabály csak három éves, de már lényegesen csökkentette Abesszini a analfabéták számát. De nehogy azt higgyék, hogy Etiopia a tudósok országává akar átváltozni! Abesszini a megmarad továbbra is a harcosok országának és ma is a Kelet legjobb vadászai ók. Ilyen országban az ember élete nem tartozik a legfőbb javak közé és a gyilkosság nem jelenti a legnagyobb büntetést. A gyilkost, ha egyáltalában megbüntetik, akkor sokkal enyhébben, mint egy csalót, vagy egy tolvajt, vagy egy árulót. Szemet-szemért, fogat-fogért — ez a bibliai megtorlás ma is vezérelve a törvénynek. Az európai emberek előtt az igazságszolgáltatásnak ez a módja furcsának tűnhetik, de az is kétségtelen, hogy sokban hozzájárul a bűnözési statisztika csökkentéséhez.

Legfőbb bírója az országnak a negus — negusti: a királyok királya. Komplikáltabb jogesetekben az ő ítélete dönt. Heile Selassie császár jól ismeri Európát és hosszú tanulmányutja alkalmával sokat sajátított el a nyugati kultúrából. Folyékonnyan beszél franciául, valami keveset angolul, sokat olvas és európai embereket tart udvaránál, akik felvilágosítják őt a legújabb technikai, szellemi és jogi vívmányokról. Ő maga is igyekszik országában európai módszereket bevezetni, de azért nem borítja föl az ország hagyományait és szokásait. Amanullah királlyal szemben az a metodusa, hogy lassan igyekszik meghonosítani az európai civilizációt. Amanullahnak az volt a tragédiája, hogy máról holnapra nyugati kultur-országot akart csinálni Abessziniából, ami természetesen tragikus akadályokba ütközött.

A császár egyik legfontosabb reformja: a rabszolgaság megszüntetése. Tíz év óta, amióta Abesszini a Népszöveksi tagjai közé lépett, a negus elkeseredetten harcol a hegyek közé visszavonult bandák ellen, akik rabolnak és rabszolgákat szereznek, hogy azokat elszállítsák a vad törzsek feudális urainak. Tíz évvel ezelőtt hivatalos rendelet jelent meg, amely a rabszolgák szabadságát biztosítja. Senki nem tarthat pénzen vásárolt szolgákat, mindenki sza-

ek
pereszter
hanem
szer
az
GER
TROL
tija a
korpá-dst
last

15-én meg-
uti forgalom
és Románia
zött

us 24. A Dnyeszter-
fálatai hatalmas tem-
Oroszországgal való
ele végett a tighinai
szu megépítését a
állomás

a szenátus
őke

us 24. A Lupta rámutat
s körökben Sassinak
ló kinevezéséről beszél-
Luca venné át a föld-
rium vezetését, dr Cos-
Maxim kereshedelmi mi-
Maxim lenne utódja az
ériumban, Luca helyébe
i, vagy Barcat, esetleg
güi Saveanu megmarad

a repülésügyi
a sűrű repülő-
tek miatt

us 24. A Tempo sze-
ők aggodalommal lát-
en ismétlődő repülőbal-
az elejétől fogva kije-
szakértő, de reméli,
et a szakképzett repü-
ost azonban hír szerint
gát és szándékában áll-
ly helyét egy erősebb
t. Az uralkodó, aki je-
zkodik, részletes jelen-
okairól. A légügyi
eg tegnap Eforiara uta-
végett. Valószínűnek
anfíl a kihallgatás al-
mondását benyújtani.

escu lesz az új
ormányzó

us 24. Bratianu Dinu teg-
utazott. A pályaudvaron
völt pénzügyminiszterrel
dvalevően a Banca Na-
nak emlegetnek.

us 24. Bratianu Dinu teg-
utazott. A pályaudvaron
völt pénzügyminiszterrel
dvalevően a Banca Na-
nak emlegetnek.

A cionis a luz álto

Luzern, augusztus 26. resszuson megkezdődött. Ez az a része a cionista szakának, amely az ország megnyilvánuló különböző törekvéseket méri össze nemzeti mozgalom politikai természetét oldja. kongresszusnak, mely leglyekre s amely a legnagyjében áll.

A luzerni kongresszus előbbi kongresszusokhoz lehetőségen sima mederben előreláthatólag nem is foghat kirobantani. A vita Meir Grossmann beszédével, ez azonban izolál nem változtat a vita által melyből hiányzik a prágai mentáris ereje jó és roaránt.

Az általános vita sorá Sprinck és kritika tárg rachi magatartását.

Ki jogosította fel a annak kijelentésére, hogy lábba tiporják a zsidóság vallásos zsidók, akik oly játok a „chilul sabbath” bűnnek a „chilul hador”-t, szentségtelenítését, annak tábornak a megélelyezése nagyobb odaadással és his zsidó népet? Ha a Mizra gedve az exekutív munk és kritika tárgyává azt, a csületes legyen és a Tóra jelenlegi exekutív lehet zái fogjuk, pedig a mi ennek az exekutívnek m sebb lett a chaluccsart aránya, mint volt az előb Holot talán sohasem volt chaluccokra az országban, ha valaha magukra vállá előrs és uttörő szerepét, nyitásának feladata hárul must az egész nép mozg nista Szervezetet az egész keli hogy avassa a kongr

A progress programja

A következő szónok dr a progresszív klacionisták

— Az a csoport — mo zott — melynek nevében legfiatalabb pártalakulat a annak az általános cioniz sára hivatott, amely főlo sabott egyéni csoportterde

Rámutat a palesztinai oidaaira, az egyéni érde és az általános nemzeti e kerülésenek káros és bünd kritika tárgyává teszi a politikai magatartását, ma fordulva a következőket r

— En vagyok az utolsó, háspárt többségét ezen a aki rossz szemmel nézi az erőt, amelyet ez a tábor k áterzem, mi erőt és er mozgalmunkban a munkás 50, hanem 70 százalékát a kongresszusnak és csak k kotta a Mizrachi és a kedvezőtlenül itélnék meg galmunk helyzetét és a p tét is a cionizmusban. A fogva kell hogy legyen egy suly a cionista mozgalom van arra, hogy a polgári rétegek is keltó sulyal re meg vagyok elégedve azza melyet a legutóbbi kongre táncol, de emellett alkot és egyik jelenet től a másikig művészileg tökéletesíti és kiegészíti magát.

Mint mondtuk: Sevilla Pastor a sz legnemesebb értelmében vett európai szub rett, s amikor leírjuk, hogy „Erdély jid dis szinpadain ilyen szubrettet még nem láttunk” — azt is hozzátehetjük: — De nem láttunk hasonló szubrettet az erdélyi magyar szinpadokon sem.

Méltó partnernője Erne Siegler. Ez a fiatal művésznő szép jelenség, mindenütt otthonosan mozog, szép, kellemes hangja van. Az ő kitűnő játéka és a társulat többi tagjainak művészi készsége emeli a Siegler-féle társulatot az első jiddis szin ház sorába.

Oradean dől el Kenyeres—Kaufmann Miklós sorsa

Bajcsy Zsilinszky diplomáciai uton fordult az oradeai hatóságokhoz, hogy állapítsák meg tényleg Berlinben született-e Kenyeres—Kaufmann

Oradea, augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Kenyeres Kaufmann Miklós ügyében bekövetkezett a szélcsend és a szélhámoskodó magyarországi antiszemita képviselő egyideig lekerült a laphasábkorról. A legutolsó fordulat, hogy Kenyeres Kaufmann Budapestről levelet irt édesapjának Kaufmann Náthán beliu rabbinak és ebben felszólította, hogy haladéktalanul váltsa ki utlevélét és ahogy teheti utazzon föl a magyar fővárosba.

Az ősz rabbi teljesítette fia kérését, utlevélét váltott, de az elutazásra még nem került sor, mert Kenyeres Kaufmann utólagosan értesítette apját, hogy várja meg újabb levelét.

Közben pedig a budapesti sajtóban elszórt hírek jelentek meg arról, hogy a közigazgatási és bírói hatóságok mikor tárgyalják Kenyeres Kaufmann kettős ügyét.

A súlyosan kompromittált képviselő ellen ugyanis két uton is folyik az eljárás s míg egyrészt a közigazgatási hatóságok állampolgárságát vizsgálják felül, a bíróság okirathamisítás miatt vonja felelősségre.

Már ugy látszott, hogy a bírói tárgyalásokig semmi sem történik a Kenyeres Kaufmann ügyben, de tegnap szenzációs fordulat állott be, mely bizonyára Budapestben is méltó feltűnést fog kelteni.

A tegnapi fordulattal a Kenyeres Kaufmann-botrány sulypontja Bihar megyére, illetve Oradeára tevődött át, s ahogy a jelek mutatják az általános érdeklődésre számot tartható budapesti botránypör Oradeán dől el és az oradeai hatóságok véleményezéséről, illetve jelentéséről függ a „zsidófaló” exképviselő sorsa.

Egy belügyminiszteri leirat

A fordulat megértéséhez tudni kell, hogy Bajcsy Zsilinszky Endre, aki az egész Kenyeres Kaufmann-ügyet kirobantotta a zsidó származású antiszemita képviselő eredetét is kétségbevonta és hivatalos adatokat ígért arra vonatkozóan, hogy Kenyeres Kaufmann nem született Magyarországon és magyar állampolgárságát hamis uton szerezte meg. Mivel azonban azt csak a Bihar megyében levő beliu községi hatóságok tudták igazolni Bajcsy Zsilinszky Endre elhatározta, hogy diplomáciai uton szerzi be az iratokat.

Ennek megfelelően ügyvédje útján megkeresés intézett a magyar igazságügyminisztériumhoz és kérte, hogy diplomáciai uton a bucaresti kül-, illetve belügyminisztérium segítségével szerezék be a kért adatokat.

A magyar igazságügyi hatóságok nem gördítettek akadályt Bajcsy Zsilinszky

Endre kérése elé és így elment a diplomáciai megkeresés Bucurestibe. A szombati nap folyamán aztán a bihormegyei prefektúra belügyminisztériumi leirat érkezett, amelyben a minisztérium felszólította a prefektusi hivatalt, hogy a lehető

Inculet belügyminiszter levelet irt a vallásháborútól felizgatott falunak

Bucuresti, augusztus 26. Inclutz belügyminiszternél, aki két nap óta Iasi mellett villájában tartózkodik, tegnap megjelent egy öreg albinetzi paraszt, aki mint a falusiak kiküldöttje, elmondotta a miniszternek a dolgok jelenlegi állását. A falu lakói fenntartják azt a követelésüket, hogy a csendőrt adják ki nekik. Inculet azt tanácsolta a falusiaknak, segítsék elő a vizsgálatot olyképpen, hogy adják ki Climovici lelkészt, akinek nem lesz semmi baja. A belügyminiszter ennek megfelelően a következő levelet intézte az albinetzi lakosokhoz: Beszarábiai testvéreim! A bel-

legrövidebb időn belül küldjön kimerítő részletes felvilágosításokat Kenyeres Kaufmann Mózes budapesti képviselő nemzetiségi, születési és egyéb adatait illetően.

A belügyminisztérium még közölte, hogy Kaufmann Miklós beliu származás és így a felvilágosításokat a beliu hatóságok közreműködésével szeretné megkapni. Mint értesülünk a rendelkezés folytán a megyei prefektúra már a hétfői nap folyamán intézkedik és csütörtökön, legkésőbb a hét végén megküldik a minisztériumnak a kért adatokat és felvilágosításokat.

Kétségtelen, hogy a bihori prefektúra hivatal adatai és véleményezése dö módon befolyásolja majd a Kenyeres Kaufmann-ügy tárgyalását és a képviselő sorsa esetleg Oradeán dől el.

ügyminiszter azt tanácsolja nektek, hogy nyugodjatok meg, mert a napjárt a legfőbb egyházi hatóságok módosították állam vezetésével együtt. Ennek értelmében mindenkinek tiszteltben kell azt tania. Kérem az albinetzi lakosságot, hogy a levél értelmében vesse alá magát a ténylegnek. Climovici lelkész jelentkezett a vizsgálóbizottság előtt és a falusiak nekzenek dolgaik után. A belügyminiszter gűl, ígéretet tesz arra, hogy a halott családait személyesen fogja felsegélyezni.

Ujra jiddis színház járja Erdély városait

— A Siegler társulat erdélyi turnéja elé —

A háboru utáni években különböző momentumok jelzik azt az utat, melyet a komoly formában izmosodó jiddis színjátászás megtett. A jiddis dráma fellendülése után, mely a vilnaiak révén vivott ki magának megbecsülést, alkalmunk volt megismerni a könnyű jiddis operettet is, mely-

Sevilla Pastor

nek egyik leghivatottabb képviselője a Siegler-féle művészegyüttes.

A Siegler-féle színtársulat repertoírjában van többek között Lilliennek egy áaromfelvonásos operettje, a „Neger-májd”. Ez a darab át lett gyurva és a jiddis színház testére lett szabva. De alapjában nem is a darab meséje itt a fontos. Ez az operett bő lehetőséget nyújt a társulat minden egyes tagjának arra, hogy bemutatkozzon: alkalmat ad arra, hogy megmutassák, kik ők és mit várhat tőlük a közönség.

Furcsa érzés vesz erőt az emberen, amikor a színházban ül és végignézi az előadást. Valahogy eszébe jutnak a régi jó idők, felelevenednek előtte az európai színházak nagy operettjei. Mindaz, amit a bécsi nagy darabok nyújtottak, a háttér, a hangulat és a tónus bájai, mindaz benne van a „Neger-májd” c. darabban. Nincsenek benne apró chaszid rebék, híjján van szivettépő tragédiáknak. Amit ez a darab nyújt az csupa jókedv, vidámság és derű. Bájos zenével és tánccal fűszerezett hangulat tölti be az estét, s amit nyújt, azon meglátszik az európai jóízlés. az európai mérték.

Csupán egy darabot ragadunk ki a gaz-

dag repertoírjából. De ez az egy darab elengedő arra, hogy a Siegler társulat művészi kvalitásából véleményt mondjunk. A Siegler-féle társulat tulajdonképpen egy nagy művész-család. Ez az a hatalmas művészi tőke, mely az együttes homogenitájának a biztosítéka. Mórítz Siegler, a nagy drámai színész, Rósa Siegler, a nagynevű tragika: ez a művészpár áldotta meg a jiddis szinpadot két olyan csillaggal, mint Sevilla Pastor-Siegler és Erna Siegler.

Sevilla Pastornál egy pillanatra meg kell állnunk. Ez a művésznő ragyogó szubrett, mozdulatai finomak, szubtilisak, elegánsak, mimikája kitűnő, szenzációs táncol, szépen énekel. Az a mód, ahogy egyes szerepeit felfogja, ahogy ezt a szerepet alakítja, egészen sajátos. Sevilla Pastor kontaktust teremt a színész és publikum között és ezt a kontaktust elejétől végig megőrzi. Sevilla Pastor az a szubrett, akihez hasonlót a jiddis szinpad még nem látott. Külön zsánert képvisel Betty Tomaschowsky és Kala Yong volt egykor az amerikai jiddis színházak szubrett-csillaga. Később Malli Pikon lett a utódjuk. Sevilla Pastor kétségenkívül felülmúlja mindannyiukat.

Sevilla Pastor európai szubrett, s isteni talentuma mellett ez az ő hallatlan érdeme. Sevilla Pastor játszik, énekel és táncol, de emellett alkot és egyik jelenet től a másikig művészileg tökéletesíti és kiegészíti magát.

Mint mondtuk: Sevilla Pastor a sz legnemesebb értelmében vett európai szubrett, s amikor leírjuk, hogy „Erdély jiddis szinpadain ilyen szubrettet még nem láttunk” — azt is hozzátehetjük: — De nem láttunk hasonló szubrettet az erdélyi magyar szinpadokon sem.

Méltó partnernője Erne Siegler. Ez a fiatal művésznő szép jelenség, mindenütt otthonosan mozog, szép, kellemes hangja van. Az ő kitűnő játéka és a társulat többi tagjainak művészi készsége emeli a Siegler-féle társulatot az első jiddis színház sorába.

Látogassa meg a Prágai Mintavásárt
1935. aug. 30-tól szept. 8-ig: nagy utazási és egyéb kedvezmények. Vásárigazolvánnyal és felvilágosításokkal szívesen szolgál:
DÁVID hangszerház
Cluj, Str. Memorandului No. 12.

badon rendelkezik munkaereje fölött. A rendelet megjelenése után azonban a rab-szolgák kilencven százaléka megmaradt gazdjának szolgálatában, mert nem akart egy bizonytalan életet. A négus erre kiadta az utasítást, hogy a szolgákat díjazni kell. Lényegében tehát a mai szolgák cselédek, akik lakásért, élelmezésért elvégzik könnyű munkájukat és a család tagjaiként kezelik őket. Nem úgy, mint más törzseknel, ahol ki vannak zárva még a nemzeti szokásokból is. Abessziniában a szolgák résztvesznek a nemzeti ünnepeken és táncokon és úgy kezelik őket, mint „szabad” polgárokat. Gyermekeik tar toznak iskolába járni és ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a szabad polgárok gyermekei. Ha sportban és a harcokban beigazolják rátermettségüket, akkor módjukban van az előléptetésre, sőt arra is, hogy vezetőhelyekre kerüljenek.

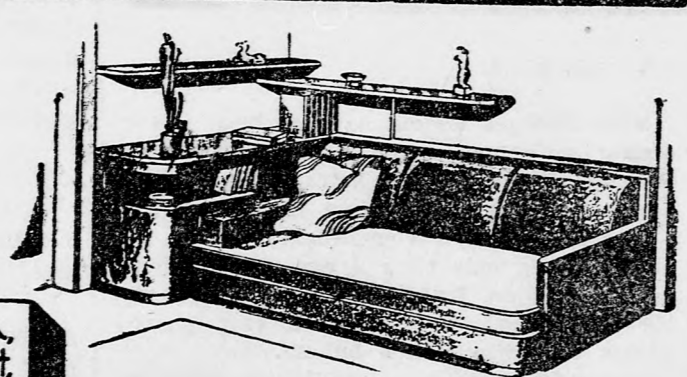
Noha az abessziniek erősen harcos nép, azért a művészeteket sem hanyagolják el. A nemzeti költészet olyan műveket mutat fel, amik a keleti birodalmak büszkeségei. Költők Shakespeare stílusban írnak, olyan stílusban és felfogásban, amely viszatürozteti az ország filozófiáját. A költők nálunk a papok mellett legtekintélyesebb tagjai a társadalomnak. Blatinget Heroui, Abesszinia mostani külügyminisztere ugy jutott erre a pozícióra, hogy nevét költeményekkel tette ismertté. A császár, mielőtt még kinevezte volna őt külügyminiszterré, már művészte elismeréséül megadta neki a hercegi címet.

Az abesszin festészet és szobrászat mindenekelölt az egyház szolgálatában áll és vallási témák befolyásolják. A zene primitív, a zeneszerszámok ugyanazok, amiket évezredekkel ezelőtt használtak. Az európai zene azonban egyre népszerűsödik. Addis-Abeában vannak zenekarok, melyek nyugati zenét játszanak, dzsesz európai hangszerekkel.

Abesszinia már a 330-ik évben keresztény lett, mikor Frumantius Etiópiába jött és előbb a császárné rabzolganóját, majd magát a császárnét is megtérítette. A keresztények mellett, akiknek istentisztelete a görög keletiekhez hasonlít, zsidók és mohamedánok is laknak Abessziniában. A zsidók leszármazottjai ama küldöttségeknek, akiket Sába királyának küldött Salamon király udvarába, hogy tanulják meg a zsidók kulturáját. Amikor hazajöttek, a zsidó szokások szerint éltek és utódaikat ebben a kultúrában nevelték.

— Elsőrendű Cukrász nő házakhoz ajánlunk esküvőkre, eljegyzésekre és más ünnepi alkalmakra. Ugyanott rendeléseket is felvesznek. Str. Dubalarlor 8. Adieré.

Székely és Réti BUTORGYÁRT
TARGU-MURE~BUCURE/TI~BRA/OV

Tervezőink művészete,

Munkáink szaktudára

Anyagjaink kiválóra, nyújtják Önnek azt a biztatást, mely a butorvásárlás előfeltétele

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

AUGUSZTUS 27.

A cionista pártok erőpróbája a luzerni kongresszus általános vitájában

Luzern, augusztus 26. A cionista kongresszuson megkezdődött az általános vita. Ez az a része a cionista parlament ülészakának, amely az országépítés kérdéseiben megnyilvánuló különböző szempontokat és törekvéseket mérí össze s mint ilyen a nemzeti mozgalom politikai és ideológiai keresztmetszetét oldja. Ez az a része a kongresszusnak, mely leginkább hat a kedélyekre s amely a legnagyobb érdeklődés jegyében áll.

A luzerni kongresszus általános vitája az előbbi kongresszusokhoz viszonyítva meglehetősen sima mederben indult meg és előreláthatólag nem is fog nagyobb viharokat kirobbantani. A vita során eddig csak Meir Grossmann beszéde váltott ki némi izgalmat, ez azonban izolált jelenség volt és nem változtatta a vita általános karakterén, melyből hiányzik a prágai kongresszus elementáris ereje jó és rossz oldalával egyaránt.

Az általános vita során az első szónok Sprinzak éles kritika tárgyává teszi a Mizrahi magatartását.

— Ki jogosította fel a Mizrahit — kérdi — annak kijelentésére, hogy „Palesztinában lábbal tiporják a zsidóság szentségeit”? Ti vallásos zsidók, akik oly nagy bűnök tartózkodtok a „chilul sabbath”-ot, nem tartjátok bűnnek a „chilul hador”-t, a nemzedék megszentelését, annak a nemzedéknek és a tábornak a megbélyegését, mely a legnagyobb odaadással és hűséggel szolgálja a zsidó népet? Ha a Mizrahi nincs megelégedve az executív munkájával, tegye vita és kritika tárgyává azt, a vita azonban becsületese legyen és a Tóra szelleméhez hű. A jelenlegi executívot lehet hogy mi is kritizálni fogjuk, pedig a mi executívunk. Mert ennek az executívunk működése alatt ki-ebb lett a chaluccertifikátok százalékáránya, mint volt az előbbi executív alatt. Holott talán sohasem volt oly nagy szükség chaluccokra az országban, mint ma. Mert ha valaha magukra vállalták chaluccok az előzős és utóór szerepét, úgy ma a nép irányításának feladata hárul rájuk. A cionizmust az egész nép mozgalmává és a Cionista Szervezetet az egész nép szervezetévé kell hogy avassa a kongresszus.

A progresszív klacionisták programja

A következő szónok dr Nahum Goldmann, a progresszív klacionisták vezetője.

— Az a csoport — mondotta — többek között — melynek nevében szólok ösökhöz, a legfiatalabb pártalakulat a mozgalomban és annak az általános cionizmusnak a felújítására hivatott, amely fölötté áll a szikreszabot egyéni csoportérdeknek.

Rámutat: a palesztinai országépítés árnyoldala, az egyéni érdekek előretörésének és az általános nemzeti érdekek háttérbe kerülésének káros és bűnös kihatására. Éles kritika tárgyává teszi a jobboldali pártok politikai magatartását, majd a baloldali felé fordulva a következőket mondja:

— En vagyok az utolsó, aki irigyli a munkáspárt többségét ezen a kongresszuson és aki rossz szemmel nézi azt a nagy politikai erőt, amelyet ez a tábor képvisel. Tudom és átérzem, mi erőt és értéket jelet a mi mozgalmunkban a munkásság. De ha nem 50, hanem 70 százalékát alkotná ez a párt kongresszusnak és csak 30 százalékot alkotna a Mizrahi és a többi pártok, úgy kedvezőtlenül itéltem meg a mi egész mozgalmunk helyzetét és a progresszív helyzetét is a cionizmusban. A realitások erejénél fogva kell hogy legyen egy bizonyos egyensúly a cionista mozgalomban és szükség van arra, hogy a polgári és középosztályú rétegek is kellő súllyal rendelkezzenek. En meg vagyok elégedve azzal a executívvel, melyet a legutóbbi kongresszuson választottunk és most, amikor azon fáradozunk, hogy széles, nagy koalíció: hozzunk létre, megleszek elégedve, ha a széles koalíció oly megfélemlőnek fog bizonyulni, mint amennyire az eddig szűk koalíció állott hivatása magálatán.

Végül az erők összefogásának s konstruktív együttműködésének szükségességét hangsúlyozta.

A második klacionista front

Ezután dr Schwartzbart beszélt a klacionisták B) csoportja nevében.

— A mai időben — mondotta — amikor minden nézeteltérést el kellene felejtetni, sulyos belső válságon megy át a Cionista Szervezet, miután a pártok közötti harc tetőfokára emelkedett. A Jewish Agency lé-

nyegében meghiusult. S ha most egy új cionista szervezet alakul, mely nyugtalanságot és anarchiát idéz elő a cionista mozgalomban, úgy ezért részben az executív szervezeti ügyosztályának taktikáját terhelje a felelősség. Párttaktika érvényesült itt, mely a bürokrácia tengerébe fult. En hinni szeretném, hogy a cionizmus össze erői újra egyesülni fognak. Ben Gurion magas patriotizmusból telített beszédet tartott, de az elvek és jelszavak ellentétben állanak a tényekkel, amelyeket Ben Gurion pártja teremt. Ugy a baloldal, mint a Mizrahi iskolapolitikája Palesztinában veszedelmeket rejt magában a cionizmusra nézve a klacionisták meggyőződése szerint. Az a szerződés, amely a Histadruth és a Vaad Leumi között jött létre az iskolák ügyében, elfogadhatatlan és megengedhetetlen, mert szankcionálja a nemzeti-kulturális szakadást a zsidó népben. Egyeséges iskolszervezete és redszere kell hogy legyen az országnak. Politikai téren meg vagyunk elégedve az executívvel, mert az executív megváltoztatta a régebbi executívok beállítottságát a politikai kérdésekhez. Az általános cionisták szövetsége azonban úgy véli, hogy az executív erőtlenség bizonyult a zsidó polgárgyök, az arab bevándorlás és a tiltott turisztika kérdésében. Ugyanez vonatkozik a Legislative Council kérdésére is. Remélem, hogy a jövőben executív nem fog gyengeséget mutatni és nem fog megelégedni passzív rezisztenciával ezekben a kérdésekben.

Vihar a zsidó állampárt manifestációját miatt

A következő szónok Meir Grossmann (állampárt).

— A hatalmas prosperiti — mondta — és 100.000 zsidó bevándorlása két év alatt mit sem változtatott a zsidók politikai helyzetén Palesztinában. Befolyásunk a kormányapparátusra csökkent és kevesebb lett a zsidó tisztviselők száma is. Van egy nagy zsidó bevándorlásunk de nincs zsidó állampártunk. Zsidó galutot építünk Palesztinában. A jisiv nagyobb, de szegényebb lett. Az életet az országban egyetlen párt uralja és aki azon kívül van, annak keserű az élete. Aki nem azt vallja, amit azok, azt letaszítják az utról. A munkáspárt mindent monopolizált az országban és teljes uralma alá akarja helyezni a hachsarát és alliját is. Szándékosan nem Erc Jiszraelben eszközi a hachsarát hanem a különböző országokban, hogy kezeiben tartsa a hatalmat. A Palesztina Hivatalokban, a Keren Hajjeszód és a Keren Kajemeth főirodáiban a baloldal az ur és a kisebbségnek nem adják meg a lehetőséget, hogy résztvehessen a munkában. Az executívben legyen többsége a munkásságnak számszerű helyzeténél fogva, a Palesztina Hivatalokban, a KH-nél és a KKL-nél azonban a paritás elve kell hogy érvényesüljön. Óva figyelmeztetem a zsidó közvéleményt, hogy a palesztinai jisiv ma, amikor nagy vihar előtt áll a világ, politikailag, gazdaság és stratégiai szempontból védtelenül áll.

Grossmann ezután a német bevándorlásról beszélt és élesen támadja a Németországgal kötött transzferegyezményt. Az Angio Palestine Banknál — mondotta — melyet nemzeti tőkével alapítottak, német cementet használtak az intézet renoválásánál és amikor a nemzeti ifjuság egy csoportja tiltakozott és tüntetést ez ellen, a munkások rájuk támadtak és bántalmazták őket.

Grossmann szavaira nagy zaj tör ki a teremben és az elnökség csak nehezen tudja helyreállítani a rendet. A szónok ezután azt a kérdést intézi Weizmannhoz, akit a „német menekültek főbiztosának” nevez, hogy mi történt azokkal a pénzekkel, amiket német zsidók kolonizálására határoztak meg.

Ezután Sereni (munkáspárti) szólal fel. Élesen visszautasítja Grossmann vádjait és gyanúsításait. A német zsidóság likvidálását és a produktív palesztinai életbe való átmentését nem deklarációkkal, hanem csak gyakorlati teljesítményekkel hachsarával és a tőkének a palesztinai nemzeti intézményekhez való átvitelével lehet csak végrehajtani.

Amikor Sereni arról tesz említést hogy bizonyos egyéni egy transzfereknél érdekelve voltak, újabb zaj tör ki, majd Sereni a többség viharos helyeslése mellett kijelenti, hogy a munkáspárt nem kovácsol tökélet hangzatos proklamációkra a német zsidók tragédiájából, hanem a hatalmas erőt teremt a németországi összeomlásból Palesztina felépítésére.

Már az iskolai év kezdete előtt árusítjuk mindazt, amire gyermekének az iskolai, vagy intézeti előírás szerint szüksége van :

Intézeti és iskolai

Pepita szövét
sötétlák cheviot szövét
ágy- és fehéreművészon
paplan és pokróc
3-részes matrácokban

nagy választék és speciális olcsó árak kizárólag az iskolai hetekre.

Szabó Jenő Rt. Cluj

Calea Regele Ferdinand 5.

Az ülés este 11 órakor ért véget.

Vita a pártok programjáról

Másnap reggel 10 órakor dr Mossinohn elnökléte alatt folytatódott az általános vita. Az első szónok Harzfeld (munkáspárti). Grossmannal polemizál és rámutat a munkástelepek teljesítményeire a németországi ifjuság kolonizálása és megmentése érdekében. Tiltakozik a gyanúsítás ellen, mintha a kvucák izletet csináltak volna a német zsidó kolonizációból és sulyosan megbélyegzi azokat, akik politikai tökélet kovácsolnak a német zsidó kérdéssel.

Dr Schipper (Varsó, progresszív klacionista) rámutat arra, hogy Herzl Tivadar naplójában nem egy helyen hangsúlyozza, hogy a zsidó országépítés műve és jövő zsidó Palesztinája a szociális igazság talapzatán kell hogy álljon. A mi kötelességünk Herzl szellemében építeni az országot, aki már harminc esztendővel ezelőtt hirdette meg, hogy a cionizmus nemcsak nemzeti, hanem szociális megváltást is kell hogy jelentse a zsidó népnek. Az első feladat az ország zsidó gazdaságának konszolidálása. Az executív-tól független gazdasági kamara kell hogy szabályozza és ellenőrizze a gazdasági fejlődést az országban és nagyvonalú telepítési terv és nagy telepítési kölcsön kell hogy megszabja a nemzeti kolonizációnk útjait a jövőben.

Dr Schmorak (klal-B): Már az Actions-Comité ülésén lementük az executív mérlegét. Az executív természetesen nem volt megelégedve ezzel a lemeréssel, mi azonban nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy a zsidó közvéleményt tévhitben hagyjuk. Nem vonjuk kétségbe az executív pozitív alkotásait és aktívumait. Az általános mérleg azonban passzív. Passzív az executív kulturpolitikai, mezőgazdasági, illetve gazdaságpolitikai, szervezeti és politikai mérlege egyaránt. Nagy lehetőségek állottak előttünk, de nem használtuk ki azokat. A mozgalom szétesett. A szervezet keretei meglazultak és szétdarabolódtak az erők. Ezért részben az executív terhelje a felelősség. Mi is hivatunk az angol kormánnyal való kolaborációnak. Az executív azonban nem lépett fel kellő erővel.

Személyvonat és autobus borzalmas karambolja Bécs mellett

Hat halottja és számos sebesültje van a katasztrófának

Bécs, augusztus 26. (Rador.) Bécs közelében, Wienerwaldnál egy vonat elütött egy autobuszt. Utóbbi utasai közül hat meghalt, 24 megsebesült. Újabb jelentés szerint az autobus utasai egy Bécs közelében lévő dombon épült Dollfuss-kápolnához indultak el. A vonat az autobuszt

50 méter távolságra vitte magával, úgyhogy a segélycsapatok az egész vasutvonalon végig halottakat és sebesülteket találtak. Az első segélyt a személyvonat utasai nyújtották. A sebesültek nagyrészenek állapota igen sulyos.

Borzalmas vihar söpört végig Génuan és környékén

Ot halottja és harminc sebesültje van a viharok

Róma, augusztus 26. (Rador.) Génua és vidékén vasárnap délután hatalmas vihar pusztított, amely számos utcát elárasztott. Később valóságos tájfún keletkezett, amelynek öt halottja és 30 sebesült áldozata van. A vízi kikötő megrongálódott. Az anyagi kár rendkívül nagy.

A Stefani távirati iroda jelentése szerint az orkán és a nyomában járó szökőár nagy károkat okozott. Egész uccasorok állanak víz alatt. Számos háztetőt a szélrohamok messzire sodortak. Több hajót a szélvész leszakított horgonyáról és sulyosan megrongált.

velet irgatott

ácsoolja nektek, hogy a naptárt a legújabb módosították. Ennek értelmében kell azt tennetben kell azt tennetben alá magát a f... l elkész jelentkez... őtti és a falusiak ne... A belügyminiszter... ra, hogy a halott... sen fogja felségele...

Erdély

ez az egy darab... a Siegler társulat... véleményét mondju... at tulajdonképpen eg... Ez az a hatalmas m... együttes homogeniá... Möriz Siegler, a nag... a Siegler, a nagyne... szpár áldotta meg... olyan csillaggal, min... r és Erna Siegler.

egy pillanatra me... üvésznő ragyogó szub... omak, szubtilisak, ele... kitünő, szenzációs... tel. Az a mód, ahogy... gja, ahogy ezt a szere... eremt a színész és... ezt a kontaktust ele... Sevilla Pastor az... onlót a jiddis szinpa... ilőn zsánert képvisel... y és Kala Yong vol... jiddis színházak szub... Malli Pikon lett a... tor kétségkívül fe... kat.

ópai szubrett, s iste... ez az ő hallatlan ér... járszik, énekel és... ltkot és egyik jelenet... szileg tökéletesíti és... Sevilla Pastor a sz... en vett európai szub... k, hogy „Erdély jid... szubrettet még nem... nozzátehetjük: — De... szubrettet az erdélyi... sem.

Erne Siegler. Ez a... jelenség, mindenütt... kép, kellemes hangja... tükük és a társulat... zsi készsége emeli... az első jiddis szub...

SPORT

A román szükségválogatott derekasan állotta meg a helyét Erfurtban

Németország—Románia 4:2 (1:1)

Cluj, augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Az északi turára indult román válogatott labdarugócsapat tegnap játszotta első mérkőzését Erfurtban Németország ellen. A román válogatott csapat németek elleni szereplése elé sportkörökben — jogosan — aggodalommal tekintettek, mert ismeretlen a válogatott gardának három főerőssége: Juhász, Bodola és Kovács mint a hadsereg aktív tagjai nem kaptak szabadságot, nélkülük pedig igen lecsökkent a válogatott csapat esélye. Állapítuk meg azonban, hogy a 4:2-es vereség, idegen pályán, huszezer idegen torok zenéjével kísérve, olyan együttessel, amely három oszlopát nélkülözi, nem megvetendő eredmény. Az Erfurtban kiálló román tizenegy — az eredményből ítélve, valamint abból a tényből, hogy csak az utolsó percekben veszítették el a mérkőzést — derekasan harcolt és szereplésével sportkörök meglepedését váltotta ki.

A mérkőzésről egyébként a következőket jelentik:

Erfurt, augusztus 26. Huszezer néző előtt került tegnap eldöntésre a Németország—Románia válogatott labdarugómérkőzés. A játék egyenlő ellenfelek küzdelmére eredményezte, amely 85 percig 2:2 arányban eldöntetlenül állt. Az utolsó öt percben azonban a román válogatott csapat a játékot elkön-

nyelműsködi, amelyet a németek kihasználva megszerzik a két győztes gólt.

A vezető gólt a németek szereztek meg az első félidő 12. percében Lenz révén, a 36. percben azonban Dobay beadását Petea beleszi 1:1. Szünet után ismét a németeké a kezdeményezés, a 6. percben Malecky 2:1-re állítja az eredményt a németek javára, a 33. percben azonban a román csapat szép támadás után, Szilárd beadásából Petea révén védhetetlen góllal egyenlít. 2:2. A román csapat a további időt lazálással töltene, nem úgy azonban a németek, akik heves végjáték révén két váratlan góllal Lenz és Hochemann révén bebiztosítják a győzelmet.

A mérkőzésen Chirotu, Albu és Beke megsérültek, úgyhogy Bucurestiből új embereket kértek helyettük a Stockholmban tartandó svéd-román meccsre. A német csapat nagyon durván játszott, a román együttesből Albu, Steinbach, Petea és Dobay váltak ki.

Németország. Buchloh, Müllenberger—Grammlich, Werner—Deike—Kitzinger, Malecki—Lenz—Hochmann—Rasselberg—Siemtsreiter.

Románia. Bugariu, Chirotu—Albu, Barbulescu—Steinbach—Deheleanu, Szilárd—Beke—Barátky—Petea—Dobay.

Resita. Parangul—UDR 3:0 (3:0). Meglepetés.

Alba-Iulia. Unirea—Ind. Sarnei 6:1 (3:0).

Lugoj. Vulturii—CFR Oradea 4:3 (1:0).

Jimbolia. Kinizsi—ZsSE 11:0 (6:0).

Craiova. Juventus—Rovine Grivița 3:1 (1:0).

Targumures. MSE—Tricolor (Poesti) 3:2 (1:1). Másnap revans: MSE—Tricolor Poesti 3:0 (1:0).

Petroseni. Craiovan—Banatul 2:1 (1:0). Megismételt ligadöntő.

Arad. Gloria—AMTE 2:0 (0:0). AAC—ATE 4:1 (2:1).

Kilencvennyolc versenyző részvételével tegnap elindult a Tour de Roumanie

Bucuresti, augusztus 26. Hét nemzet, kilencvennyolc versenyzőnek részvétele mellett vasárnap ünnepélyes keretek között Bucurestiből elindult a Románia körül 1725 kilométer távú kerékpárverseny.

Az első nap programján a Bucuresti—Caracal 170 kilométeres utazakasz szerepelt. Elsőnek a tavalyi győztes, a bolgár Nikoloff futott be 6 óra 25 perc 44 mp. idő alatt. Utána következtek 2. Zygmut lengyel, 3. Lipinsky lengyel, 4. Davidovics jugoszláv, 5. Grgae jugoszláv. A versenyen 98-an indultak, de csak 68-an jutottak el Caracalba. Itt bankettet adtak a tiszteletükre, melyen megjelent Titeanu helyi alminiszter is. A versenyzőket az egész utvonalon lelkesen fogadták úgy a hatóságok, mint a közönség.

A francia csapat egyik tagja, Richebourg, egy bukás alkalmával kifacimatotta a lábát, úgyhogy a caracali kórházba szállították. Maurice Bat feladta a versenyt, a harmadik Fleuret még versenyben van, de egyelőre egyenget szerepet játszik.

A csapatversenyben eddig 1 Jugoszlávia, 2. Románia.

Brenciuc, mint az első román befutó Caracalba, kapta a Dimineata című lap serlegét.

Hétfőn a Caracal—Turnu Severin 160 km-es utzakaszt futották, kedden a Turnu Severin—Lugoj 169 km-es utzakasz versenye kerül lebonyolításra.

A második etapot is a bolgár Marin Nikoloff nyerte

Craiova, augusztus 26. Hétfőn délelőtt 68 induló startolt Caracalból a Románia körüli kerékpárverseny második szakaszának lefutására. A versenyzők csoportokba szakadtak, amelyek Craiova előtt finiselni kezdtek. Marin Nikoloff (Bulgária), a tavalyi verseny győztese bukította el elsőnek a célszalagot. Őt követte Hrenciuc (Románia), akik 1500, illetve 1000 lejes díjakat kaptak. A további befutók sorrendje ez volt: 3. Davidovics Drago (Jugoszlávia), 4. Lipinsky (Lengyelország), 5. Wiecek (Lengyelország),

6. Sigmund (Lengyelország), 7. Mormocea (egyéni román versenyző), 8. Gragaci (Jugoszlávia), 9. Gogan (egyéni román), 10. Dobrin (Románia).

Garboviceanu prefektus ebédet adott a versenyzők tiszteletére, akik egy órai pihenő után folytatták utjukat Turnu-Severin felé. Fleuret, az utolsó francia, aki a versenyben maradt, feladta. A román vezetők utasították a román csapat tagjait, maradjanak egy csoportban, hogy a jelenleg vezető lengyelektől elhódíthassák az etapgyőzelmet.

Minthogy az utvonalba Cluj is beleszik, itteni sportkörökben már megkezdődtek az előkészületek a versenyzők méltó fogadására. Clujra Oradea felől augusztus 31-én délelben 12 órakor érkeznek a Romániát körülkerékpározó versenyzők.

Megkezdődött az aradi Hakoah strand ping-pongbajnoksága. A tegnapi nap eredményei: Kezdők versenye: 1. Kort, 2. Rozgonyi, 3. Kele és Kis. II osztályú vegyespáros: 1. Löwy—Kelly, 2. Künstler—Prokopez, 3. Lusztig—Kele.

Külföldi eredmények

Bécs. Hakoah—Budejovice 4:2 (2:0). Nemzetközi mérkőzés. — Barátságos mérkőzések: FC Wien—Fav. AC 2:1 (0:0). Siemens—FAC 2:1 (0:0).

Budapest. A Nemzeti Bajnokság első fordulóján a következő eredmények voltak: Ujpest—Budai 2:0 (1:0). Hungária—Nemzeti 3:0 (1:0). Ferencváros—Budafok 10:3 (4:2). Szeged—Salgótarjáni BTC 3:1 (2:0). Kispeszt—Törökvis 5:2 (2:0). Soroksár—Phöbus 5:4 (4:2). III. ker.—Bocskai 3:2 (2:0).

KÖZGAZDASÁG

A visszaélések felderítése végett revízió alá veszik az összes eddig kiadott importengedélyeket

Bucuresti augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Az ország kereskedői és iparosi körében páratlan feltűnést keltett az a hivatalos jellegű hír, hogy a kormány az elküvetett visszaélések kinyomozása érdekében az összes eddig kiadott importengedélyek felülvizsgálását rendelte el. A jelenlegi rendszer szerint ugyanis a behozatali engedélyek kiadását a speciális bizottságok és dr. I. Costinescu kereskedelmi miniszternek bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a szétosztásnál számos visszaélés történt. Emiatt a miniszter szolgálati

rendeletben utasítani fogja a legfelsőbb tanácsot, hogy mindazon importautórizációkat vegye szigorú ellenőrzés alá, amelyeket az új behozatali rezsim életbeléptetése óta adtak ki. Az ellenőrzési eljárás módozatait maga a miniszter dolgozza ki. Ennek a revíziónak a feladatát képezi majd annak a megállapítása, hogy egyrészt mely megállapítást nyerjen, mely albizottságok és ezeknek mely tagjai követték el szabálytalanságokat, másrészt pedig a szabálytalanul kiadott importengedélyeket módosítsák, illetve az importőr ellen a törvényes lépéseket és retorziót alkalmazzák. Amennyiben valamely importőr bűnössége megállapítást nyer, az illető céget a további behozattaló tiltják, a legjobb esetben pedig a számára illetéktelenül megállapított, tulzotlan nagy behozatali engedélyt a jövőben engedélyező importmennyiségből levonásba helyezik.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, augusztus 27.

- Bucuresti, 12: Marcuzenekar. 17: Lemezek. 19.20: Dalok lemezek. 20.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21.20: Szimfonikus zene. 23: Motzoi zenekar.
- Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek 10: Hírek. 13.30: Hanglemezek. 17.45: Magyar nóták. 18.15: Szalon és jazz zene. — 19.30: Anday Pirokka énekel. 20.45: Az Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. 22: Hírek. 22.20: Cigányzene. 23.10: Jazz. 0.05: Hírek.
- Drotwich. 18.30: Operarészletek. 22: Szalonötös altdalokkal.
- London. 21.45: Jazzdalok.
- Bécs. 20.15: A muzsikáló Bécs.
- Brüsszel. 20: Szórakoztató hangverseny.
- Prága. 20.20: Rádiózenekar.
- Kopenhága. 21.15: Eshensen hegedűművész játéka.
- Poste Parisien. 22.30: Könnyű zene lemezek.
- Strasbourg. 21: Hangverseny.
- Toulouse. 19.20: Szórakoztató zene. 20.15: Szalonzene.
- Ljubljana. 22.10: Operaáriák.
- Zágráb. 22.15: Tamburazenekar.
- Varsó. 21.30: Szimfonikus zene.
- Luxembourg. 22: Szórakoztató hangverseny.
- Osló. 20.30: Rádiózenekar.

— Értésítés. A folyó hó 25-én hirdett Halásmajális kedvezőtlen időjárás miatt vasárnapra, szeptember 1-ére lett elhalasztva. Jelentkezést és felvilágosítást ad Hutsic kalapüzletben, Cal. Reg. Ferdinand 30.

— Franciaországi hírek. Párizsból jelentik: Rouenban a parasztfront nagygyűlést tartott, amelyen kimondták annak szükségességét, hogy a kormány a gazdáknek megfelelő agrárpolitikát folytasson. — A mézáróknál és henteseknél megkezdették az árellenőrzést, mert panaszok hangzottak el árdrágítások miatt. — Százmillió frank költséggel közmunkák keretében modern autótúthálózat kiépítésébe kezdenek. A munkálatok 15 ezer személyt fognak foglalkoztatni.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyesületi közlések: egy szob, vacsora, befizetés 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 Alfakerekeseknek 50 szazalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Záróhatárvélet csak egy további napra, ha portafolyóval megkötve van.

Házasságokat biztos eredménnyel követhető széleskörű összeköttetéssel rendelkező „M. reaz” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118.

Tihuta telepvezetője, Sterné Clujon iskolás gyermekeket koszt, teljes ellátásra vállal. Erdékődni: Fränkel, Baritiu ucca 16.

Diákny 12 éves korig uri családnál kosztot és teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Perzsaszőnyeg 7 1/2 kvadrátos, gyönyörű darab olcsón eladó. Maloasa 27, fszt. 4.

Mindenféle perzsaszőnyeg veszek készpénzért legmagasabb árban. Hívásra diszkrétén hához jövök. Meghívásokat „Szőnyegvevő” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

Szörmebundák készítését, átalakítását és fordítását olcsón vállalja Büxenpanner szörmeháza, Reg. Ferdinand 3., emeleten. Szörmek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

Iskolás tanulók teljes ellátást kaphatnak uri családnál. Neumann, Str. Abatele Zavorad 2/b.

Vallások zsidólan, beszél héberül, németül és magyarul, elmenne háztartásba, vagy gyermekek mellé. Ajánlatokat „Vidékre is megyek” jellegre a kiadóba.

Keresek egyszoba, konyha, fürdőszoba lakást csendes helyen. Cim a kiadóban.

Előkelő urihölgy elfogad 2—3 leány-nővédekét teljes ellátásra, zongorahasználattal. Társalgási nyelv német. Cluj, Strada Octavian Goga 1, II. emelet 5.

3 szobás, komfortos lakás kiadó. Mohilor 54.

Készséggé vált Erdély Makkabi válogatottjának a cernauti tornán való részvétele

Oradea, augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Erdély Makkabi sportegyesületei válogatott labdarugócsapatának a cernauti tornán való részvétele elé komoly akadályok gördültek. Az erdélyi zsidó sportegyesületek hihetetlen rossz anyagi helyzete miatt a mára tervezett trialmérkőzése elmaradt. A komolyan számbajöhető zsidó futballisták ugyanis anyagiak híján a próbamérkőzésről távolmaradtak, így a NAC ellen a közelvidékről bejött és az oradeai Makkabi játékosaival kiegészített zsidó csapat játszott. A tréningmérkőzésen egyébként a NAC legjobb felállításban (David, Barta—Sarkadi, Krausz—Juhász—Feuerstein, Moskó—Kovács—Bodola—Spielmann—Kocsis—, igen jó formában játszott és ontotta a gólokat (10:0 (3:0). Ezzel szemben a Makkabi-kombinált nem tudta feltalálni magát a játékos egyébként módfelelő ambicionáló NAC-cal szemben.

A mérkőzés után az a vélemény alakult ki, hogy Erdély Makkabi válogatottjának részvételéről — sajnálatos anyagi okok miatt — le kell mondani. Ha sikerül a cernauti Makkabival az anyagiak ügyében egy kedvező megoldást találni, úgy a cernauti tornán a néhány játékoskal megerősített oradeai Makkabi vesz részt. Ebben az ügyben megindultak a tárgyalások, a végső szót azonban az erdélyi zsidó Makkabi szervezet elnöksége mondja ki.

Universitatea—Venus 1:1 (1:1)

Bucuresti, augusztus 26. Az Universitatea együttese szombaton este villanyfény mellett barátságos mérkőzést játszott a Venus-szal, azonban annak dacára, hogy többet támadott és játéka komolyabb, egységesebb volt, 1:1 arányban eldöntetlen eredménnyel kellett megelégednie. A vezetőgólt az Universitatea Badulescu öngóljából éri el, a Venus Gruin révén egyenlít. Az Universitateaban az ujonckor játéka, akiknek ez volt első komoly erőpróbája, kielégített.

Belföldi eredmények

Bucuresti. Makkabi—Ivria (Brasov) 6:3 (1:2).

Egy győzelem és egy vereség a török Galata Seraj bucaresti mérlege. Bucurestiből jelentik: A török Galata Seraj szombaton a Juventus együttese ellen 3:2 (1:1) arányban győzött, vasárnap az Unirea Tricolortól 4:1 (3:0) arányban vereséget szenvedett.

Cluj. KAC—CFR 1:0 (0:0). A mérkőzés egyetlen gólját Klein rugta. KMSC—Románia komb. 6:1 (1:1).

Dicomasmar'an. Mures—Dacia 3:1 (1:1). Baianare. Phönix—Dragos Voda (Cernauti) 6:1 (4:1).

Timisoara. Electrica—TAC 3:0 (2:0). Meglepetés. TMTE—Rapid 6:3 (3:1).

Miér a R

Boila

Cluj, augusztus 26. A jain néhány nappal eze készítője levelet intézett áshoz, a Maniu parti R napilap főszerkesztőjé arra, hogy „New Palest kapcsolatosan tisztázza jának állásfoglalását a ben, amelyet a Román időben olykor-olykor emlékeztető szelímben nia Nouá a levél megpon szösz szerint közölt szát, választ ígérve a számában. Ma azután re” cím alatt a Románi dr. Boila Zakariás tollá tagbitűs cikk látott na

„Gyermekkori barát legán, Marton Ernő, a című napilap főszerkesztő hozzászólás fel és felvilágosításokat lestima című cikke vor

Időközben az Adever csinálta, bár igaz, erős bé ildomos formában, szombati számában fel kapott. A Marton Ernő től, aki idealista har és tud civilizált formá mindenekelőtt is őszint saiban, szerettem volna laszt adni, minden szem va és tisztázva a szönye kat.

Halálo

Egy legényt meg

Cluj, augusztus 26. Vasárnap délután rend kat tartották a székel pescu 1. szám alatti négy óratól kezdve foly tánc, mígnem éjszaka amikor a mulatózók erő tak, kitört a veszeked pillanat alatt véres ver ket pártra szakadt legé János, Nemes Ferenc és sel rátámadtak Nyisz

Indul Const

Jegyeket Az erdélyi, bánst UJ Vidéken az Uj K

Har Har Har Har

Miért nem válaszolhat a Románia Nouă az Uj Keletnek

Boila Zakariás dr. felvilágosító cikke

Cluj, augusztus 26. Az Uj Kelet hasábjain néhány nappal ezelőtt lapunk főszerkesztője levelet intézett dr. Boila Zakariáshoz, a Maniu parti Románia Nouă című napilap főszerkesztőjéhez, akit felhívtak arra, hogy „New Palestina” című cikkével kapcsolatosan tisztázza lapjának és pártjának állásfoglalását a zsidókérdéssel szemben, amelyet a Románia Nouă az utóbbi időben olykor-olykor cuzista inspirációra emlékeztető szelvényben érintett. A Románia Nouă a levél megjelenését követő napon szövegintézkedéssel annak érdemi részét, választ ígérve a lap egyik közelebbi számában. Ma azután „Válasz egy levélre” cím alatt a Románia Nouă első oldalán dr. Boila Zakariás tollából az alábbi vastagbetűs cikk látott napvilágot:

„Gyermekkori barátom és újságíró kollegám, Marton Ernő, a cionista Uj Kelet című napilap főszerkesztője, levelet intézett hozzám, különböző kérdéseket téve fel és felvilágosításokat kérve a New Palestina című cikkre vonatkozólag.

Időközben az Adeverul, amely ugyanezt csinálta, bár igaz, erőszakosabb és kevésbé ildomos formában, a Románia Nouă szombati számában felvilágosító választ kapott. A Marton Ernővel szembeni tiszteltől, aki ideálista harcossá nepe jogainak és tud civilizált formában vitakozni, de mindenekelőtt is őszinte a megnyilatkozásában, szerettem volna szélesebbkörű választ adni, minden szempontból megvilágítva és tisztázva a szőnyegen lévő problémákat.

Nem tehetem. Akadályoztatva vagyok abban, hogy megtegyem. Megállapítható volt ez szombati cikkem megcsonkításából is. És semhogyan olyan választ adjak, amelyből a közönség csak a lényegtelen és a főbb pontokkal össze nem függő részeket olvashatná, inkább fenntartom válaszomat egy más, kedvezőbb alkalomra.

Egyébként állításaim és érvelésem igazságát mi sem illusztrálja jobban, mint egy egyébként másodrendű tény. Még pedig:

Marton Ernő levelében voltak bizonyos passzusok, amelyek akadálytalanul megjelenhettek. Nálam román fordításban ezek a részek hhányoztak. Természetesen nem a Románia Nouă által foganatosított intézkedések folytán, hanem egészen más okokból.

Ez a megkülönböztetett bánásmód és interpretálás erősebben beszél, sőt ordít, mint a leghatalmasabb kartell legnagyobb gyárának szírnéja...

Eddig szó: Boila Zakariás cikke. A magunk részéről rendkívül sajnáljuk, hogy nélkülözni vagyunk kénytelenek a Románia Nouă választát s így nyitva marad az a sok kérdés, amely a zsidó közvéleményt nyugtalanítja. Hasznos és szükséges lenne, hogy a Románia Nouă a fennálló sajtóviszonyok ellenére is megkísérelje álláspontját ebben a kérdésben tisztázni, ami annál is inkább sikerülhet, mert a zsidóságnak mint olyanoknak, a Románia Nouă által jogosan kritizált jelenségekhez semmi, de valóban semmi köze nincs.

Halálosvégü székely bál volt vasárnap Clujon

Egy legényt megöltek, kettőt összeszurkáltak az ámokfutó bicskások

Cluj, augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délután rendez táncmulatságukat tartották a székely legények a Filipescu 1. szám alatti helyiségben. Délután négy órától kezdve folyt a mulatság és a tánc, mígmen éjszaka egy 1 óra tájban amikor a mulatozók erősen kaptosak voltak, kitört a veszekedés, amely néhány pillanat alatt véres verekedéssé fajult. A két pártra szakadt legények közül Csizsár János, Nemes Ferenc és Moga József késel rátámadtak Nyisztor Kálmán, Kacsó

László, Nagy Dénes és Jakab Márton legényekre.

A verekedést a leányok éles sikongatása kísérte, akik hanyathom'ok menekültek a villogó bicskák elől. A legények időközben kitérdultak az udvarra, ahol Nyisztor Kálmán után vetette magát az ellenséges tábor. Pillanat mulva velőtrázó sikoltás hangzott a sötét udvaron, majd utána egy ordító legény kirohant az uccára, ahol véresen összeesett. Társai — akik közül Nagy Dénes és Kacsó László is su-

Ha EUKUTOL krémet használ,

nyugodtan élvezheti a napjüzdő áldásait, anélkül, hogy félnie kellene, hogy elrontja bőrét!

A napjüzdő valóságos áldás a szervezetre. De a nap sugara és a szél kiszáradják a pórusok által kiválasztott zsíradékokat, amelyek a DERMÁNÁK, az epidermisz alatti rétegnek, szüksége van, hogy erejét megtarthassa. Ha a derma elveszíti erejét, a ráncok menthetetlenül megjelennek. EUKUTOL olyan krém, amelynek az alkotórészeit nagy gondossal válogatták össze. A zsíradékok, amelyeket tartalmaz, organikus eredetűek, miáltal könnyen asszimilálódnak. Mélyen behatolnak a pórusokba, eljutnak a dermáig, és megakadályozzák annak a kiszáradását.

Használja az

EUKUTOL
BÖRKREMET,
az epidermisz legjobb erősítő szere!

lyosan megsebesült — kirohantak az uccára, ahol eszméletlenül vértócsában találták meg Nyisztor. A bicskások közül, aki tudott elmenekülni, míg a nagy zsvajgásra előkerült a Piata Unirii sarkán posztoló rendőr. Nemsokára megérkeztek a mentők, akik három vérében fekvő embert szállítottak be a klinikára. Nyisztor Kálmán abban a pillanatban halt meg, amikor a műtőasztalra fektették. A tüdejét szurkák keresztil és teljesen felmetszték a hasát. A többi súlyosan sérült legényt beköttözték, majd előállították őket a központi rendőrségen.

A bál színe'ye ugyancsak zilált képet mutat még hétfő délután is. Az udvaron és az uccán a kapu előtt megálvadt vér mutatja a verekedés színhelyét.

Az udvar lakói nem tudják hogyan történt voltaképpen a verekedés. Jól behuzdoltak lakásaikba és a sötétségben a függöny mögül hiába lestek ki. Félték ki-menni az udvarra, nehogy az ámokfutók módjára, késsel hadonászók bennük is kárt tegyenek.

Az egyik sérült, Kacsó László már a

lábára állt. Eppen nyaralásból hazatérő utasok nagy utatáskáit cipelte, amikor felkerestük. Mintha nem szurkálták volna össze az éjszaka, úgy emelgeti a nagy terhet.

— Nem volt nekünk semmi bajunk eleinte, csak az ital tette az egészet — kezdte nehézkesen a mesét. Később azonban beismeri, hogy asszony volt az oka. Két legény összeveszett egy lányért, hogy melyiket fogadja majd éjszaka. Így kezdődött. Megtörtént, megtörtént, — hajtogatja — csak az öcsémet sajnálom, mert mostohatestvérem volt nekem a Nyisztor.

A rendőrségen kihallgatott Nemes Ferenc beismeri, hogy ő szurta meg Nyisztor, védelmére azt hozta fel, hogy a szerencsétlenül járt legény rántott előbb bicskát, ő csak önvédelemből szurta meg. A rendőrség most körözi Moga Józsefet, aki szintén kivette részét a szurkálásból, de időközben a nagy zürzavarban meglepült. A többi legényt is kihallgatták a rendőrség. akik mind részszegűkre hivatkoztak és többen kijelentették közülök, hogy nem is emlékeznek a történetekre.

Véres verekedés volt Varsóban revizionisták és chalucok között

VARSÓ, augusztus 26. Wilmából jelentik, hogy tegnap ott megtartották a választásokat az új bécsi cionista szervezetek kongresszusán résztvevő delegátusok kijelölése végett. Ez alkalommal Jabotinski revizionista hívei és a chalucok között összetűzés támadt, amelynek folyamán huszan megsebesültek. Közük hét chaluc és három chaluca. A rendőrség közelebbit és tizenhat chalucot letartóztatott.

Kedvező megoldást nyert a jugoszláv kormányválság

Bledben megkezdődik a kisantant konferenciája. Jugoszlávia még szorosabbra fűzi a kapcsolatokat Franciaországgal. Az egyesült jugoszláv ellenzék nagygyűlése

Belgrád, augusztus 26. (Rador.) Auer igazságügyi, Preka egészségügyi és Stefanovics bányászati miniszterek lemondását a régenstanács elfogadta és Stojadinovics miniszterelnök előterjesztésére Miskulin tárcanélküli minisztert igazságügyi, Djura Jankovicsot bányászati és Kommanovics testnevelési minisztert egészségügyi miniszterekké nevezte ki. Az új miniszterek vasárnap délelőtt 11 órakor letették az esküt. Politikai körök a kormány kiegészítését Stojadinovics nagy sikerének tekintik és a kormány megerősödését látják benne.

Genfben hírek vannak arról, hogy a kiegészített jugoszláv kormány a kisantant-konferenciára befejeztével esetleg visszavonul az ügyek éléről.

Egyébként Stojadinovics ma este elutazik a fővárosból Bledbe, ahol a kisantant-konferenciát tartják meg.

A Petit Parisien intervjut közöl Stojadinovics jugoszláv miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy Franciaországgal való politikája változatlan marad. Nem is lehet más politikát elképzelni, mint az eddigi baráti és szövetséges politikát, sőt ha lehet, még szorosabbat, mint a múltban.

Belgrád, augusztus 26. (Rador.) 50 ezer

főnyi hallgatóság jelenlétében folyt le vasárnap Kragujevácban az egyesült ellenzék nagygyűlése, Davidovics, a volt szerb demokratapárt és Jovanovics, a szerb agrárpárt elnökei támadták a kormányt és hangsúlyozták, hogy a horvát-kérdés megoldása a szerb és horvát népek közös meg egyezésével történhetik. Ugy Belgrádban, mint Zágrábban mindenki csak egyet akar: ennek az országnak fennmaradását. Külpolitikai tekintetben a szónokok a kisantant és Franciaország mellett, továbbá Oroszország elismerése mellett beszéltek.

Belgrád, augusztus 26. (Rador.) Foticsot, Jugoszlávia eddigi népszövetségi megbizottját, Washingtonba nevezték ki meghatalmazott miniszternek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. Ö. Blaj. A kérdzett iskola még nem nyílt meg. Amint ez megtörténik lapunkban foglalkozni fogunk. A bucaresti zsidó menza címe: Str. Sf. Ion cel nou 42.

לריוד ימי תרין ישראל

ח'יפה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.

HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság hajóinak nyári menetrendje:

Indul Constanjából:

<table border="0"> <tr> <td>Har Cion</td> <td>augusztus 30</td> </tr> <tr> <td>Har Carmel</td> <td>szeptember 7</td> </tr> <tr> <td>Har Cion</td> <td>szeptember 14</td> </tr> <tr> <td>Har Carmel</td> <td>szeptember 22</td> </tr> </table>	Har Cion	augusztus 30	Har Carmel	szeptember 7	Har Cion	szeptember 14	Har Carmel	szeptember 22	<table border="0"> <tr> <td colspan="2">Jegyárak:</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Constanța—Haifa</td> </tr> <tr> <td>I/a osztály</td> <td>Lei 6000</td> </tr> <tr> <td>I/b osztály</td> <td>Lei 5000</td> </tr> <tr> <td>II osztály</td> <td>Lei 4000</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Constanța—Haifa és vissza</td> </tr> <tr> <td>I/a osztály</td> <td>Lei 9000</td> </tr> <tr> <td>I/b osztály</td> <td>Lei 8000</td> </tr> <tr> <td>II osztály</td> <td>Lei 7000</td> </tr> </table>	Jegyárak:		Constanța—Haifa		I/a osztály	Lei 6000	I/b osztály	Lei 5000	II osztály	Lei 4000	Constanța—Haifa és vissza		I/a osztály	Lei 9000	I/b osztály	Lei 8000	II osztály	Lei 7000
Har Cion	augusztus 30																										
Har Carmel	szeptember 7																										
Har Cion	szeptember 14																										
Har Carmel	szeptember 22																										
Jegyárak:																											
Constanța—Haifa																											
I/a osztály	Lei 6000																										
I/b osztály	Lei 5000																										
II osztály	Lei 4000																										
Constanța—Haifa és vissza																											
I/a osztály	Lei 9000																										
I/b osztály	Lei 8000																										
II osztály	Lei 7000																										

Jegyüket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképvislet:

UJ KELET utazási osztálya
Vidéken az Uj Kelet fiókiadóhivatalai és tudósítói szolgálnak felvilágosítással.

di Hakoah strand
tegnapi nap ered-
ye: 1. Kort, 2. Roz-
II osztályu vegyes-
2. Künstler—Proko-

Külföldi eredmények
vice 4:2 (2:0). Nem-
Barátságos mérkőze-
C 2:1 (0:0). Siemens

Bajnokság első for-
dmények voltak: Uj-
Hungária—Nemzet
—Budafok 10:3 (4:2).
TC 3:1 (2:0). Kis-
0). Soroksár—Phöbus
iskai 3:2 (2:0).

ÁG
alá veszik
edélyeket

ja a legfelsőbb taná-
portautorizációkat ve-
alá, amelyeket az új
léptetése óta adtak ki.
ódozatait maga a mi-
ek a revizióknak a fel-
nak a megállapítása,
apítást nyerjen, mely-
ek mely tagjai követ-
kat, másrészt pedig
let importengedélyeket
importőr ellen a tör-
torziót alkalmazzák.
importőr büntetése
illető céget a további
legjobb esetben pedig
megállapított, tulzo-
gedéjyt a jövőben en-
nyisítségéből levonás-
kat.

RÓ
TÉSEK

20. aug. vasárnap
apróhirdetés 20
százasák kedvezőny
re fizetendő. Szé-
nyünk, ha portobélyes
ve van

eredményel közvet-
tással rendelkező „M.
és Ferdinánd 118.

je, Sterné Clujon is-
oszt, teljes ellátásra
nkel, Baritiu ucca 18.

g uri családnál kosz-
phat. Cim a kiadóban.

cvadrátos, gyönyörű
aloasa 27. fszt. 4.

nyegyet veszek kész-
árban. Hivásra disz-
Meghívásokat „Szó-
adóhivatal továbbít.

ését, átalakítását és
Büxenspanner ször-
3., emeleten. Szőrmék
écsi modellek. Gyári

es ellátást kaphatnak
Str. Abatele Zavorál

eszél héberül, néme-
háztartásba, vagy
latokat „Vidékre is
tába.

nyha, fürdőszobás la-
n a kiadóban.

gad 2—3 leány-nőve-
zongorahasználattal.
Cluj, Strada Octá-
5.

lakás kiadó. Mojt-

Ben Gurion expozéja a cionizmus megvalósításának problémáiról

— A mai generáció feladata egymillió zsidó letelepítése Palesztinában —

Az általános vita megkezdése előtt David Ben Gurion, a palesztinai zsidó munkáspárt vezére, az Executive nevében a cionista megvalósítás problémáiról tartott nagyhatalmú referátumot, amelyet szóról-szóra ismertünk az alábbiakban.

Tiszelt Kongresszus!

A zsidó nép történetének ebben a borzalmas korszakában, midőn fizikai megsemmisülés és gazdasági összeomlás fenyegeti valamennyi ország zsidó lakosságát, midőn a zsidó nép egzisztenciális biztonsága az egész világon veszélyben van és a veszélyt csak kielezi a világon elhatalmasodó nagy politikai, gazdasági, társadalmi és erkölcsi válság — ebben az időben van hivatva a cionista mozgalom arra, hogy a következő három nagy feladatot teljesítse: az országépítés tempójának meggyorsítása, és mértékének meggyorsítása, a zsidó nép maximális politikai erejének mozgósítása, történelmi jogaink és egyre növekvő pozícióink megvédése és megszilárdítása Erecz Jiszraelben s végül az egész zsidó nép megszervezése és egyesítése a cionista szervezetben.

Sulyos világválság közepette élünk, melyhez hasonlót a francia forradalom óta nem ismert az emberiség. A szörnyű gazdasági krízis, a középosztályok tömeges pauperizálódása, milliók munkanélkülisége, vámfalak emelése az egyes országok közé, az elmeeredett politikai helyzet, a népek egymással szembeni bizalmatlansága és gyűlölete, egy új világháború veszélye, a szociális válság, a kiélesedett osztályharc és különösképpen a sulyos és veszélyes erkölcsi válság, amely főleg azokban az országokban tombol, ahol a zsidó nép többsége él, tagadása azoknak az erkölcsi alapelveknek, amelyeket a civilizált emberiség évtizedeken keresztül vallott, a gondolat- és vallásszabadság elnyomása, az emberi jogok lábbal tiprása, a politikai ellenfelekkel szemben brutális terroreszközökkel folytatott harc, az ifjúságnak erőszakra és brutalitásra való nevelése, a politikai gyilkosság és a politikai gyilkosok glorifikálása, ahogyan ezt azokban a „civilizált” országokban gyakorolják, amelyekben a zsidó nép kétharmada él — mindez párhuzamosan a zsidó tömegek talajtalanlásával, tehetetlenségével, a zsidó történelmünk eddigi páratlan élességgel göngyölíti fel az egész zsidó nép létkérdését.

Ha nyomon követjük azt, ami a zsidó népben most végbemeleg, Chmelnicki kozákjai, a spanyol inkvizíció, a keresztény háború képe kísért ismét emlékezetünkben. Mindenesetre van egy lényeges különbség az akkori és mostani idők között: akkor még nem volt cionizmus. A zsidó nép száműzetésének minden korszakában mélyen megőrizte szívében megváltásának hitét, reményét, álmát. Am ez misztikus, metafizikai, vallási álmot volt, amely semmilyen összefüggésben nem állott a nép kortársi életével és tevékenységével. Időn és téren kívül álló álomban vigasztalódott a nép, amelynek éppen ezért nem volt ereje ahhoz, hogy megváltást siettesse; sokkal inkább nagy, hihetetlenül nagy erkölcsi tényező volt, mely fenntartotta a zsidóságot a galutban. Ha ez a hit nem élt volna, kérdéses, vajjon fenn tudta volna tartani a zsidó nép a galutban népi létét és azonosságát. Am ez az álom nem kötelezett tettekre és semmilyen összefüggésben nem állott az idővel, a zsidó nép belső és külső életfeltételeivel. A cionizmus gyökeresen megváltoztatta ezt. A cionizmus új jelenség a zsidó történelemben. E mély és misztikus hit nélkül nem volna cionizmus. De a cionizmus több mint ez a hit, amely semmire sem kötelezett s amelynek nem voltak összefüggései a zsidó nép és az emberiség aktualitásaival. A cionizmus új-szerűsége abban áll, hogy meg merete mondani — és nagy merészség kellett hozzá: megmondani a zsidó népek — hogy a régi misztikus álmot a mi időnkben reális, racionális eszközökkel kell megvalósítani.

A zsidóság e hit, e népfenntartó erő segítségével megmaradt és bármilyen történelmi életében, mélyen szívében gyökerezve viselte hitét a megváltásban, amelynek el kell jönnie egyszer. Ha azonban valaki ezt a megváltást kitépi a misztikum világából és átülteti a megvalósítás területére, sulyos veszedelemnek teszi ki magát és hihetetlen felelősséget és kötelezettségeket vállal magára. Nem alaptalanul tanusít ellenállást még ma is a cionizmussal szemben a zsidó nép két csoportja. Mindenekelőtt is azoknak a zsidóknak egy része akik még mindig a megváltás hitében élnek; a vallásos zsidóság. Ezek úgy érezték, hogy a cionizmus veszélybe sodorja

a zsidó népek egy drága örökét. A másik csoport a félig asszimilált zsidók rétege, akik a cionizmusban a gálutországok zsidó egzisztenciájának veszedelmét látták, abban a hitben, hogy a cionizmus, midőn a zsidó népet politikailag is ténylegesen összeköti Erecz Jiszraellel alássa polgárjogainkat a gálutországokban.

A cionizmus merészen előretört. Ezzel azonban nagy felelősséget vállalt magára és csak az, aki mélyen hisz a cionizmus megvalósulásában, kiben megvan a vasakarát ehhez a megvalósításhoz, aki korlátlanul odaadja magát ennek a megvalósításnak, aki mindent, ami van és önmagát is e megvalósítás szolgálatába állítja, csak annak van joga és csak az méltó a nemes névre: cionista. (Élénk tet-

A mai napok feladata

Könnyű dolog az, messzemenő nagy célokat felállítani, könnyű dolog a szerencsétlen népek nagy ígéreteket tenni, de nincs nagyobb büntény, mint a zsidó nép és az egész zsidó történelem előtt könnyelműen játszani a felelősséggel. Ha nagy célt állítunk magunk elé, ugyanakkor, vagy talán még ezt megelőzőleg, vigyáznunk kell arra, vajjon az, amit ma csinálunk, az erőnk, az akcióink olyan méretűek, olyan komolyak, olyan intenzívek, annyi páthosszal s akarral vannak-e elöltve, hogy feljogosítsanak bennünket a nagy reményekre. Nemcsak azt kell tudnunk, hogy mit kell ma tennünk, hanem azt is kutatnunk kell, hogy melyek a generáció feladatai. Kell, hogy legyen egy iránytűnk, amely után igazodjunk. Senki közülünk nem láthatja pillanatnyilag előre, mi fog történni egy nemzet feladataiban. A cionizmus nem a zsidó nép részleges megváltásának, a nép egy részének megváltására gondol, hanem a zsidó nép teljes megváltására gondol. A cionizmusnak e teljes feladata talán generációk kérdése és senkinek közülünk nincs megadva az hogy a következő nemzedékek kódét át vagy távoli korszakokba pillantasson. Melyik államférfi, melyik gondolkodó tudta volna 25 évvel ezelőtt megjósolni hogy milyen lesz 1935-ben a világ politikai és társadalmi arculata. Es ki volna közülünk oly könyvemű, hogy előre megmondja, hogyan fog a világ 1950-ben kinézni?

Az orosz zsidóság leválása a zsidóság törzséről

A mi ügyünk azonban, amelyet mi reális ügynek tekintünk, attól függ, ami a világban történik. Csak egy nagy, szörnyűsége, tragikus eseményt említek, amely a világban az utolsó huszonöt év folyamán történt változásokkal összefügg. Jaj a cionizmusnak, jaj a zsidó népek, ha mi nem vonjuk le e tragikus események összes következtetését. Huszonöt évvel ezelőtt politikailag és szervezetenleg a világ zsidóságának élén a nagy oroszországi zsidóság állott. Ott fakadtak a források a reneszánsz mozgalomnak, a héber irodalomnak, a haszkalanak, a Chibat cionnak, a zsidó munkásmozgalomnak. Most azonban az oroszországi zsidóság le van tépve a zsidó nép testéről. A Balfour-deklaráció és a cionizmus megvalósításának nagy ideje bekövetkezett, de a zsidó nép e nagy és értékes törzse nem terem gyümölcsöt. Nagy és fájdalmas ez a veszteség! Reméljük azonban, hogy az oroszországi zsidóság leválása és elszakadása nem örökidőkre szól és hogy mint a nép szabad, szerves és alkotó része, vissza fog térni hozzánk.

A mi generációnk feladata: egy millió zsidó család letelepítése

Am, ha nem is vindikálja senki közülünk a proféta szerepét, jövendőltetve, hogy mi fog a következő generáció alatt történni, mégis mindannyiunknak kell, hogy nemcsak látomás, hanem inkább teremtő akarata legyen afelől, amit a mi nemzedékünknek 25-30 év alatt a megváltás nagy művének szolgálatában teljesítenie kell. Es én azt hiszem, hogy a mi generációnk nagy feladata az Erecz Jiszraelben egymillió zsidó családot meggyökereztetni, egymillió gazdasági egységet teremteni Erecz Jiszrael zsidó népében. Mi sem könnyebb, mint úgy ilyen gigantikus célkitűzést felállítani, ha azonban nincs meg az erőnk ahhoz, hogy minden nehézségen keresztül is megvalósítsuk a cionizmusnak ezt a részleges, de döntőfontosságú célját, úgy szép irázisoknál nem több minden beszéd, ami ittt elhangzik.

Uj települési lehetőségeket!

Mik az előfeltételei annak, hogy egymillió zsidó család kerüljön Erecz Jiszraelbe? Azo-

szés.) A következőkben nem is annyira a cionizmus problémáiról, mint amennyire inkább megvalósítása nehézségeiről akarok beszélni. A cionista mozgalom nemcsak kimondani és megvalósítani merészelt a megváltás régi álmát, Lanem — és ez a lényeges benne — megteremtette a megvalósítás három eszközét, amelyeknek segítségével a zsidó megváltás művét keresztül kell vinni. Az első instrumentum a nemzeti szervezet és a nemzeti fegyelem a második a politikai tevékenység és egy nemzetközi közvélemény megteremtése és a harmadik az ország felépítése zsidó bevándorlás és zsidó kolonizáció útján. A kor fényében, amelyben élünk, a feltételek fényében, amelyek között a zsidó nép él és az emberiség társadalmi és politikai viszonyainak fényében, tisztán kell látnunk, hogy melyek a feladatai és lehetőségei ennek a cionizmus által teremtett három instrumentumnak. Világosan kell látnunk, mi a mi pillanatnyi feladatunk és mi ennek a generációnak a feladata, mi vár az órára és mi vár a generációra, mit vagyunk hivatva teljesíteni az adott pillanatban és mit egy nemzedék életében.

kat a zsidókat, akiket mi Erecz Jiszraelbe akarunk átültetni, nem fogjuk üres térbe átültetni. Az első feltétel: az a gigászi feladat azt jelenti, hogy ne azoknak a helyét foglaljuk el, akik már Erecz Jiszraelben laknak. Nem fogjuk ezektől gazdságukat, munkalét és fejlődés lehetőségüket elvenni. Uj települési területeket, új lehetőségeket, új gazdaságokat, munkát kell teremtenünk, akkor aztán e mű teljesítése lehetséges lesz egy nemzedék számára. Nem másoktól elvenni, hanem újat teremteni, ez az első előfeltétele a cionizmus megvalósításának, ezt tesszük mi ma Erecz Jiszraelben.

Nem új góttót!

A második előfeltétele egymillió család letelepítésének a következő: Feltéve, hogy volna ma egymillió zsidó család, amely azonnal ki akarna menni — és talán ma több is vállalkozna erre — feltéve, hogy csoda történne, Erecz Jiszrael kapui tágira nyílnának és elegendő hajtó volna ahhoz, hogy egymillió embert átvigyen — úgy nincs meg ma az az egymillió zsidó, akik Erecz Jiszraelben élni és egzisztálni tudna. A zsidóságnak akár melyik részéből vennénk is ezt a milliót, Lengyelországból, Oroszországból, Ausztriából, nem tudna egzisztálni Erecz Jiszraelben. Mert Erecz Jiszraelben nem egzisztálhat egymillió kereskedő, tanító, ügyvéd, orvos és író. Az erce ziszraeli zsidó tömegtelepülés egyetlen előfeltétele az, hogy Erecz Jiszraelben ne teremessék új Galut, új ghetto. Ez azt jelenti, hogy ez egymillió tulnyomó többségnek munkaséltre kell átrétegződnie. Zsidó parasztok, zsidó munkások és zsidó kézművesek keletnek nekünk Erecz Jiszraelben, akkor lesz nagy zsidó lakosság Palesztinában.

Nem könnyű feladat ez. Alapvető változást követel a zsidó nép alapjaiban, hatalmas chachsara-munkát kíván, a nagy zsidó tömegek kiképzését és átrétegződését. Ha hiszünk abban, hogy a cionizmus nem érzelmi ügy és muzeumi tárgy, hanem a zsidó tömegek megváltásának nagy ügye, úgy elő kell készítenünk bennünket és a tömegeket a nagy változásra, amelynek végbe kell menni életében, hogy a cionizmus megvalósítható legyen.

A nép egyharmada kell mezőgazdasági munkára

De nem elegendő egyszerűen átmenni a városi és falusi munka területére. Hogy a zsidó nép Erecz Jiszraelben normális egészséges életet élhessen a zsidó népek legalább egyharmada földmunkát kell hogy végezzen Erecz Jiszraelben. Ez talán a döntő szempontja a cionista megvalósulás feladatának. A földdel áll, vagy bukik a cionizmus és a zsidó nép.

Van-e hely Palesztinában?

Hogy egymillió zsidó családuknak legyen Erecz Jiszraelben s ennek legalább egyharmada a földön dolgozzék, az országban abban a felében, ahova munkánkat eddig koncentráltuk, legalább 300—325.000 családot kell letelepítenünk. Az a sorsdöntő kérdés adódik számunkra: lehetséges-e ez, vagy sem? Ha a válasz negatív lesz, ha Erecz Jiszrael földjét úgy vesszük, ahogy az ma áll, de pozitív lesz, ha ezt a földet a zsidó nép maximális erőfeszítései megváltoztatják.

Palesztina nyugati része, ahol a zsidó jisivnak legalább egyharmadát le akarjuk telepíteni, huszonöt-huszonhatmillió dunamnyi területet foglal magában. Ennek 25—28 százaléka van megművelve. A föld a tulajdonjog szempontjából magántulajdonban levő állami és nem birtokolt földre oszlik. A kormány tulajdon a palesztinai föld egy kis százalékát teszi ki. A kormányföldre nagyrészt már szétosztották, javarészt igazságtalan és a

Miben rejlik a „Gatro D.” amerikai gyógyszer kitűnő hatása az emésztési zavarok gyógyítására terén?

1. Serkenti és normalizálja a gyomor nyálhártya mirigyét, miáltal az emésztést nagyban elősegíti.
2. Fokozza a gyomor és a belek mozgásait, tehát megszünteti a gyomor- és bélelrenyheséget.
3. Meggátolja a gyomorban és belekben a bevitt ételek erjedését és rothadását és így megakadályozza a mérges gázok fejlődését a gyomorban és a belekben.
4. 10—15 krónikus gyomor-, béli-, epe- és vesebetegségeket teljesen meggyógyít s győnyörű eredményeket ad a gyomor- és bélfélfénylél.
5. Görcsoldó hatásánál fogva a hirtelen előálló és legerősebb gyomor-, béli- vagy epe-görcsrohamokat 10 percen belül megszünteti.
6. Nagyon elősegíti a vese normális működését és a véréből kiválasztott vizeletnek a vesén való átszűrődését.
7. Nagyan elősegíti a tápfelvételt a vörös vérszövetek képződését — és a betegség következtében legyengült szervezetnél sulygyarapodást eredményez.
8. Miután a vegetatív idegrendszerre nagy hatást gyakorol, megszünteti a legmakacsabb álmatlanságot és az ideges kimerültséget.

Megrendelhető 130 lej utánvételt Császár Ernő gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124. szám.

legkevésbé sem ökonomikus módon. A föld nagy része magántulajdonosok kezében van. De vannak nagy területek, amelyek birtokon kívül állnak.

Egy másik, még fontosabb szempontból a következőképpen osztályozható a palesztinai föld: megművelt, megművelhető és megművelhető és végül meg nem művelhető föld. E három rész egymáshoz való pontos arányosulását senki sem ismeri. A kormányának a mandátumbizottság elé terjesztett jelentéséből kiderül, hogy a kormány szerint 13 millió dunamból a bétáni földön kívül a fele meg van művelve és a másik fele meg nem művelhető. A kormány az a hivatalos meghatározása azonban éppen úgy hangzik, mint a hasonlóképpen hivatalos megállapítása az erce ziszraeli munkanélküliségről. Igen eredeti meghatározások ezek. Talán még emlékezni fogunk arra, hogy amikor Erecz Jiszraelben igen nehezen volt zsidó vagy esetleg arab munkás található, a kormány 40 ezer munkanélkülről beszélt jelentéseiben. Nevezetesen a munkanélküliek közé számították mindazokat a mezőgazdákat, akik befejezték a mezei munkát és holtszonon lévén, otthon ültek vagy politikáltak a falu piacán. A megművelhető föld fogalmát is sajátos módon határozza meg a kormány: szerinte meg nem művelhető föld az, amelyet az arab fellah az ő pénzügyi eszközeivel és primitív munkamódszáival nem tud termékenyíteni. Ezekkel az eszközökkel és módszerekkel Erecz Jiszraelnek csak egy kis része dolgozható meg. A meghatározás értelmében a Hule terület meg nem művelhető földnek tekinthető, holott a valószínűsáiban Palesztina legtermékenyebb földterületei közé tartozik.

A zsidó nép sorskérdése a vízkérdés

A földkérdést illetően Palesztinában nemcsak az a feladat vár reánk, földet szerezni, egyszerűen nemcsak a földművelés gazdasági, vagy jogi része vár elintézésre. Ezzel egy-magában nincs az erce ziszraeli földkérdés megoldva. Az a nagy történelmi-kulturális feladat vár reánk hogy Palesztina elhanyagolt földjét termékenyítjük tegyük s megnyissuk a mezőgazdaság számára azokat a területeket, amelyek az ország jelenlegi lakossága számára évszázadokon keresztül megművelhetetlen föld számba ment. Egy második feladat odahatni, hogy a már megművelt föld termékenységét és termelő erejét intenzívebbé tegyük. Ebben áll a zsidó teljesítmények fontossága Erecz Jiszraelben. Uj területeket teremtetünk, terméketlen földeket változtatunk át termeszadóká. Ez volt a nagy kulturális és cionista értelme a földdel kapcsolatos tevékenységünknek és ebben áll a mi további munkánk nagy feladata is. A földmegmunkálás termékenyítéssel és fokozásának folyamata, amelynek párhuzamosan kell haladnia az állandó és növekvő földműveléssel első-sorban a víztől függ. Nem tulzást azt állítani, hogy a zsidó nép sorskérdése Erecz Jiszraelben a vízkérdés. Ettől függ a mi mezőgazdasági kolonizációnk mértéke, ettől függ, hogy a primitív megművelt és ritkán lakott területek közül mennyit tudunk szabadá tenni a belterjes gazdálkodás számára. Sokmillió dunam felsziki lakatlanul és megművelhetetlenül, ami valamikor igen gazdag birtok volt az ott romokban heverő városok tanúsága szerint. Itt van a helye a nagy zsidó tömegtelepülésnek.

(Folytatjuk)

Modern

Piata Unirii

— Lebrun francia meglátogatta a brüsszeli Brüsszelből jelentik társasági elnök vas-los jellegű látogatást. A pályaudvar terelnők és nagyszámú és ünnepele a fran-
— Ujabb véres ösdük és muzulmánok lentik: A Hyderabad gundarabadban egy zulumánból álló c-egymással. Az össze-sültje van. A hatósá-nyeket küldtek a hel-

Az Országos Z...
Tagoz...
Str. Saguna 7 sz. al...
kedden, augusztus 2...
között dr Eger Zo

— Kommunista tü-
sóból jelentik: Kom-
karhatalomnak kelle-
rendőrt kódobálás ér-
re a levegőbe lött s-
zett a rendbontók e-
tőztattak.

— Meghalt dr Popo-
hajnalban 42 éves ko-
dr Popoita Nicolae fü-
lista. Néhány héttel
arról, hogy a városze-
összeroppanással besza-
gyászati klinikára.
nak három év előtti-
oka, amelyet dr Popo-
múltét folyamán a pro-
fertőződött. Nagybete-
keresztül állandóan sz-
következtében idegel-
utóbbi időben pedig te-
szolgálatot. Az utób-
erőt vett rajta. A trag-
orvosprofesszort kedden
kor temetik Memorand

Egyetemi tanárok
biztos hatása a
„Bixádi v...
amely a gyomor,
gyomoréregi fájdalom
mert használata e-
mindig kellemesen
nűtt. Cluji lerakat
Regele Ferdinand 70

— Roosevelt rádió-
vidualizmus, a liberális
tivismus elavult form-
shingtonból jelentik:
sághoz intézett rádió-
az individualizmus és
formuláit, ugyanigy a
látat is. A válság ezek-
lyek egyenlő lehetősé-
denkinek — nem oldható

— Elutazott Prágából
delegáció. Prágából jele-
tonai delegáció a csehs-
korlatok befejeztével S-
rokkal, az orosz hadis-
val az élen elutazott a-
rosból. A pályaudvaron
sereg és Mahnik hadigy-
letében Krejcy tábornok
bucsuztatta az orosz kat-

ro D." amerikai
sa az emésztési
ára terén ?

alja a gyomor nyál-
az emésztést nagy-

belek mozgásait,
omor- és bélrenyhe-

orban és belekben a
rothadását és így
es gázok fejlődését

omor-, béi-, epe- és
meggyógyít s győ-
a gyomor- és beife-

ogva a hirtelen elő-
or-, bél- vagy epe-
en belül megszületti,
vessé normális működ-
szott vizeletnek a

táplálvétel a vörös
és a betegség követ-
zetnél súlygyarapo-

idegrendszerre nagy
veti a legmakacsabb
es kimerültséget.
utánvétell Császár
Bucuresti, Calea Vic-

ikus módon. A föld
nosok kezében van.
k, amelyek birtokon

asabb szempontból a
szható a palesztinai
veletlen, de művel-
művelhető föld. E há-

pontos arányosulá-
kormányának a man-
szított jelentéséből ki-
szertint 13 millió du-
lívül a fele meg van
meg nem művelhető.

atalos meghatározá-
hangzik, mint a ha-
gállapítása az eretz
ól. Igen eredeti meg-
meg emlékezni fog-
eszecz Jiszraelen igen

esetleg arab munkás
ezzer munkanélküli-
Nevezetesen a mus-
nitották mindazokat
befejezték a mezél

én, otthon ültek vagy
n. A megművelhető
módon határozza meg
nem művelhető föld
az ő pénzügyi eszk-

kametódusaival nem
Ezekkel az eszkö-
Erecz Jiszraelnek
zható meg. A meg-
fule terület meg nem
thető, holott a való-
nékenyebb földterü-

skérdése a vízkérdés
Palesztinában nem-
ánk, földet szerezni,
dúszszerzés gazdasági
ntézésre. Ezzel egy-

iszraeli földkérdés
történelmi-kulturális
Palesztina elhanya-
tegyük s megnyissuk
azokat a területet-

jelenlegi lakossága
eresztül megművel-
t. Egy második fel-
nár megművelt föld
elő erejét intenziveb-

zsidó teljesítmények
iben. Uj területeket
n földeteket változtat-
a volt a nagy kultu-
a földdel kapcsolatos

ben áll a mi további
is. A földmegtanulá-
és fokozásának fo-
zamosan kell halad-
földszerszével első-
em tulzást azt állítani,

rdése Erecz Jiszrael-
gg a mi mezőgazda-
éke, ettől függ, hogy
és ritkán lakott ter-
edünk szabadabb ten-
lás számára. Sokmil-

niul és megművelte-
szadag birtok volt az
rosok tanúsága sze-
a nagy zsidó tömeg-

uk)

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**

Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— **Lebrun francia köztársasági elnök meglátogatta a brüsszeli világiállítást.** Brüsszelből jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök vasárnap este nemhivatalos jellegű látogatásra érkezett a belga fővárosba, hogy megtekintse a világiállítást. A pályaudvaron Van Zeeland miniszterelnök és nagyszámú közönség fogadta és ünnepelte a francia államfőt.

— **Ujabb véres összetűzés Indiában hinduk és muzulmánok között.** Bombayból jelentik: A Hyderabad államban lévő Segundarabadban egy hindukból, illetve muzulmánokból álló csoport összeütközött egymással. Az összetűzésnek ötven sebesültje van. A hatóságok rendőrkülönitényeket küldtek a helyszínére.

Az Országos Zsidó Párt Clujj Tagozatának
Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában kedden, augusztus 27-én délelőtt 1—2 óra között dr. Eger Zoltán tart inspekción.

— **Kommunista tüntetés Varsóban.** Varsóból jelentik: Kommunista tüntetését karhatalomnak kellett likvidálnia. Több rendőrt kódobálás ért. A karhatalom erre a levegőbe lött s azután rohamot intézett a rendbontók ellen. Többeket letartóztattak.

— **Meghalt dr. Popoia Nicolae.** Vasárnap hajnalban 42 éves korában meghalt Clujon dr. Popoia Nicolae fül-, orr- és gégespecialista. Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a városszerte ismert orvost idegösszeroppanással beszállították az ideggyógyászati klinikára. Az idegösszeroppanásnak három év előtti orbáncműtét volt az oka, amelyet dr. Popoia hajtott végre. A műtét folyamán a professor súlyosan megfertőződött. Nagybeteg lett és három éven keresztül állandóan gyengélkedett. Ennek következtében idegei megropptak, az utóbbi időben pedig teljesen felmondották a szolgálatot. Az utóbbi évben vesebaja is erőt vett rajta. A tragikusán korán elhunyt orvosprofesszor kedden délután három órakor temetik Memorandului uecai házából.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a **"Bixádi víz"** amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Clujj lerakat: Vitromin Rt. Calea Regeie Ferdinand 70.

— **Roosevelt rádióbeszédében az individualizmus, a liberálizmus és a konzervativizmus elavult formáit támadta.** Washingtonból jelentik: Roosevelt az ifjuságához intézett rádióbeszédében elítélte az individualizmus és liberálizmus elavult formuláit, ugyanígy a konzervatív formulákat is. A válság ezekkel az elvekkkel, melyek egyenlő lehetőséget nyújtanak mindeneknek — nem oldható meg.

— **Elutazott Prágából az orosz katonai delegáció.** Prágából jelentik: Az orosz katonai delegáció a csehszlovákiai hadgyakorlatok befejeztével Szaposnikoff tábornokkal, az orosz hadiskola parancsnokával az élen elutazott a csehszlovák fővárosból. A pályaudvaron a csehszlovák hadsereg és Mahnik hadügyminiszter képviselőjében Krejcy tábornok, vezérkari főnök bucsuztatta az orosz katonai delegációt.

— **A tárgumuresi tábla is elismerte az ér. hitközségek konverziós jogosultságát.** Targu-Muresről jelentik: Érdekes pert tárgyalt ma a tárgumuresi tábla, amely ezalkalommal a tárgumuresi statusquo hitközség konverziós ügyével foglalkozott. A hitközség ugyanis mintegy kétmillió lejt kitevő adósságaira a konverziós törvény értelmében konverziót kért, ezt azonban az Albina bank mintegy 330 ezer lejt kitevő követeléséig megfellebbezte. A tárgumuresi törvényszék a bank képviselőjének álláspontjával szemben annakidején teljes mértékben helyet adott a hitközség képviselőinek dr. Rothmann József és dr. Engelberg Dezső ügyvédeknek, akik azt fejtették ki, hogy a hitközség lukratív célok nélkül dolgozó magánjogi személyiség és így joga van a konverziós kedvezményre. A törvényszék annakidején elfogadta ezt az álláspontot és az Albina bankot elutasította keresetével. Fellebbezés folytán került az ügy a Tábla Dragiciescu-Miko tanácsa elé, amely megerősítette a törvényszék határozatát és helyet adott a hitközség konverziós kérelmének. Az ügyvédi perköltségeket azonban elutasította. A tábla döntése fontos precedens jelent az erdélyi hitközségek életében.

— **Felrobant Moreniben egy szonda.** Bucurestiből jelentik: Moreniben a Concordia-társaság 11. számú szondájában vasárnap robbanás történt, amely elpusztította a kompresszoros állomást. A kár igen jelentékeny. A tüzet lokalizálták.

— **A brasovi katasztrófa áldozatainak temetése.** Brasovból jelentik: a brasovi repülőgyár építkezésénél szerencsétlenül járt munkások temetése óriási közönség jelenlétében zajlott le. A halottak koporsóját közös ravatalon helyezték el és fegyveres diszbe öltözött katonák tartották fenn a rendet. Minthogy az a hír terjedt el, hogy a munkások a temetést tüntetésre akarják felhasználni a lelkiismeretlen vállalkozók ellen, a karhatalmi hatóságok a rend fenntartása érdekében nagy előkészületeket tettek. A temetési szertartás délután három órakor kezdődött. A koporsókat három gyászkocsi szállította a temetőbe. A kocsi mögött közvetlenül az elhunytak hozzátartozói haladtak, utána a repülőgyár munkásai, majd a hatalmas gyászoló tömeg. A nyitott sir mellett több beszéd hangzott el. A tömeg ezután a legnagyobb eszöndben oszlott el. A hatóságok tovább folytatják a szerencsétlenség ügyében a vizsgálatot. Az eddigi vizsgálatból kiderült, hogy a hangárt tervező mérnök és a vállalkozó egyaránt szabálytalanságokat követtek el. A főügyész újabb tanúkat idézett meg, akik szinte egybehangzóan vádolják vétkes könnyelműséggel a mérnököt és az építést végrehajtó és ellenőrző vállalkozót.

— **Emelkedett a japán kivitel.** Londonból jelentik: A japán kivitel az év első felében 1152 millió yenre emelkedett. 1934 első félévében a kivitel 989 millió yen volt.

Ma, kedden nagy kettős premier a Royal-mozgóban egy helyárért.
Balcon 15 lej, parter 20 lej.

I. MELÓDIÁK VARÁZSA
Szébbnél-szebb melódiák. — A „Chopin” filmsláger összes közismert szereplőivel.
Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11 órakor. — Melódiák: 4.15, 7, 9.30 órakor.

II. SCHMELLING-HAMMANS
Izgalmas nagy box-mérkőzés. — Legújabb szenzációs journal.
Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11 órakor. — Melódiák: 4.15, 7, 9.30 órakor.

— **A Goldmark Zsidó Filharmonikus Egyesület értesíti tagjait,** hogy a zenekari próbák szeptember 2-től — minden hétfőn és csütörtökön pontosan este 9 órakor — újra megkezdődnek.

— **Kétszáz embert állítottak elő a bucaresti razzia.** Bucurestiből jelentik: Bucurestiben tegnapi rendőrség nagyszabású razziait tartott, amelyen kétszáz egyént állítottak elő. Többnyire zsebtolvajok, betörők, csavargók vannak a letartóztatottak között, akiknek kihallgatását ma fogják eszközölni.

— **Akinék a szívüködése rendetlen,** ugyanígy az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel égyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Szív- szakorvosok már régen megállapították, hogy a Ferenc József víz szívbillentyűhibáknál és szívelzsírosodásnál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

— **Hevesi Piroska nagyszerű vidéki turnéja.** Nagyszerű vidéki koncertturnéről tért vissza városunkba Hevesi Piroska, a kiváló zongoraművész. Ezuttal a Székelyföldön mutatta be kivételes művészi felkészültségét. A székelyföldi lapok a legnagyobb elragadtatással írnak a művész ottani bemutatkozásáról. Különösen nagy sikert ért el Miercurea-Ciucon, ahol Beethoven „Sonata Apassionata”-ját játszotta a közönség nagy tetszése mellett. Műsorán szerepeltek még Kodály, Bartók, Albeniz és Liszt. Használó nagy sikert aratott Hevesi Piroska Tusnaufürdőn is, ahol Teana Antonu énekesnővel együtt tartotta meg hangversenyt. Miercurea-Ciucon Zöld Jánosné koloratúrenekeművész néosztozott sikerében, akinék az ottani sajtó pompás énektechnikáját és képzett hangját emeli ki. Tusnadon Ileana Antonu szintén egy csapásra meghódította a közönséget. Ugy Miercurea-Ciucon, mint Tusnadon a közönség viharos tombolással ünnepelte Hevesi Piroskát.

— **Halálal végződött a rakoncátlan fiu bravurosodása.** Nagy tömeg szemelátára tragikus módon halt meg vasárnap délután Moldovan János 13 éves fiu, egy rendőrmester fia. A sporttelep közelében felmászott egy áramvezeték vasoszlopára, annak ellenére, hogy egyrészt az oszlopon kitűzött halálfejes jel is figyelmeztette a veszélyre, másrészt a járőrök is intették, hogy ne másszék fel. A fiu azonban mindennek ellenére felkapaszkodott a vasoszlopára, sőt még bravuros mutatványokkal akarta igazolni, hogy egyáltalán nincsen veszélyben. Egy adott pillanatban azonban egyszünet vesztett és ijedtében a magasfelelő áramvezeték kapta el, amely agyonmúltotta a szerencsétlen fiut. A közben nagy tömeg gyarapodott nézők kövémeredten nézték végig, amikor a fiu halálra váltan zuhant le a magasból. A kihívott mentők már csak a beállott halált állapították meg.

— **Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfred operanékes, énektanár tanításukat megkezdik.** Lakásukon található délelőtt 12—1-ig, délután 5—7-ig Str. Memorandului 10.

— **Beiratás az oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolába.** Az 1880 óta fennálló oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolában (Alea Gojdu 1. sz.) előjegyzések folyamatban vannak. Tekintettel arra, hogy a felvételi létszám korlátozott van, felhívjuk azokat a szülőket, akik az I osztályba óhajtják gyermekeiket beírni, hogy a hely biztosítása céljából minél előbb jelentkezzenek. Igazgatóság.

— **Eljegyzés.** Eiser Lili Bratislava (Csehszlovákia) és Fischbein Ernő Cluj jegyesek.

— **A Zsidó Párt clujmegyei tagozata ifjusági vezetősége f. hó 28-án, széria este 9 órakor a párt Str. Saguna 7 sz. alatti irodájában gyűlést tart, melyen tekintettel a megtárgyalandó kérdések fontosságára, az összes vezetőségi tagok pontos megjelenését kérjük. Dr. Hermann Dezső elnök, Binder Leó főtitkár.**

8 éve fennálló Schwartz Menyhértné orth. zsidó leánynevelő intézete — internátusában

Oradea, Str. Ep. Clorogariu 8, a beiratások folyamatban vannak. Növendékei a zsidó leánygimnáziumon kívül az összes iskolákat látogathatják. Az internátus a város legszébb helyén, minden iskolához közel, parkos zárt udvarral rendelkezik. Benlakó nyelv-, zene- és korrepetáló tanárnők! Állandó tanárnői és orvosi felügyelet! Mérsékelt díjak! Kitérő referenciák! Prospektus!

— **Az Arvagondozó nyaralattási akciója.** Az a nagy szociális munka, amelyet az Arvagondozó a gyermeknyaralattás terén kifejt, a folyó évre befejezést nyer, amennyiben a Tihufán nyaraló gyermekek második csoportja kedden és szerdán hazajön a telepről. A clujj, tárgumuresi, albaiuliai, ludusi és deji gyermekek csoportja ma, kedden délután érkezik Cluj állomásra 16.24 órakor, míg Oradea, Bistrița gyermekei szerdán ugyanezen időben utaznak itte keresztül és este 20.40 órakor érnek Oradeara. A telepről érkezett jelentések szerint valamennyi gyermek a legjobb testi kondícióban van, kivétel nélkül 2—4 kg. súlygyarapodást mutatnak fel és friss erővel tudnak hozzájárulni az új tanévben rájuk váró munkának. Az Arvagondozó vezetősége a legnagyobb erőfeszítések árán ez évben már 266 gyermeket nyaralattott két csoportban és ha a zsidó társadalom továbbra is megadja ennek a szép intézménynek a maga támogatását, úgy a jövő évben ez a szám még jelentékenyen fokozható lesz. Ehhez azonban az szükséges, hogy úgy Clujon, mint a vidéken egyetlen hittestvérünk se vonja ki magát az alól, hogy ennek a nemes feladatot teljesítő egyesületnek tagja legyen. Az őz beálltával a helyicsoportok vezetősége mindenütt erőteljes kampányt indít be, hogy tagjai számát fokozza. Azt a szerény anyagi terhet, amit az Arvagondozó tagja jelent, vállalja magára mindenki, akihez ez irányban a helyicsoportok fordulnak. Gondozottaink felruházása, sok helyen ételmezése, nyaralattása azon fordul meg, hogy a tagdíjakból befolyó biztos jövedelem lehetővé teszi ezt a munkaprogramot vagy sem. Az Arvagondozónak általános gyermekvédelmi programja és akciói erdélyszerte meleg szimpátiának örvendenek és ez adja meg a reményt, hogy a zsidó társadalom anyagi támogatása sem marad el.

SZINKÖR-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MUSORA:
Ma, kedden nagy kettős premier műsor: I. Melódiák varázsa. Szébbnél-szebb melódiák. — A „Chopin” filmsláger összes közismert szereplőivel. II. Schmelling-Hammans. Izgalmas nagy boxmérkőzés. — Legújabb szenzációs journal. Előadások kezdete: Box: 3.15, 5.45, 8.30, 11 órakor. Melódiák: 4.15, 7, 9.30 órakor.

— **SZINKÖR MOZGÓ MUSORA:**
(A leghűvösebb nyári mozgó)
Az előadások a Szinkör épületének átalakítási munkálatai miatt szünetelnek.

Az OPERA MOZGÓ MUSORA:
Hétfőtől: Harminc napig hercegnő. Főszereplő: Sylvia Sidney és Cary Grant.

EDISON MOZGÓ MUSORA:
Két sláger egyszerre: I. Csak téged akarjak. Nagy Kató, Ludwig Diehl. II. Egy ósaka regénye. Liáne Haió, Paul Kempa. Helyárak: 10 és 7 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

Hirdetmény
Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyző Központi vezetősége ezton hívja fel az 1935—36-os tanévben segélyben (kedvezményben) részesülni akaró diákokat arra, hogy ily irányu kéréseiket legkésőbb szeptember 5-ig nyújtsák be illetékes helyicsoportjuk elnökségéhez, hogy azok véleményezve szeptember 20-ig beérkezzenek a központba.
A kérvényhez csatolandó: egy a folyó évben kiállított „Foaie de avere si venituri”.
A központi vezetőség a helyicsoportok elnökségének megkerülésével, azok véleményezése nélkül hozzá juttatott, valamint a felszeretlen kérvényeket nem fogja figyelembe venni.
A jogászok figyelmét ezton is felhívjuk azon határozatra, mely szerint jogászok csak vizsga-szessziók idejére jogosultak kedvezményre, ezért kérvényeiket ilyen értelemben fogalmazzák.

Az Elnökség.
Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej — házhoz szállítja is — kapható Schwartz Ignácnál Str. Iasiilor 8.

UJ KELET Legújabb hírek

A Szezi-csatorna lezárását a versaillesi szerződés megszegésének tekintené Mussolini

Ha a Népszövetség erkölcsileg megbélyegezné az Abesszinia elleni háborút — Olaszország azonnal ott-hagyja Genfet

A Duce nagyhangú kijelentései a Daily Mail munkatársa előtt. Leon Blum a döntőbíráskodás felajánlását követeli a konfliktus ügyében Litvinovtól

A második internacionálé tüntetéseken fogja követelni a Szezi-csatorna elzárását

London, augusztus 26. A Daily Mail Ward Price tollából cikket közöl, amelyben az ismert hírlapíró rámutat arra, hogy Mussolini neki személyesen kijelentette volt, hogy Olaszország azonnal kilép a Népszövetségből, ha az szankciókat alkalmaz vele szemben. A nemzetek szövetségének szankciója Olaszország fegyveres ellenállásába ütközne, amelynek nem áll szándékában meghátrálni. Mussolini kijelentette továbbá, hogy a Franciaország és Olaszország közti összes ellentéteket január 7-én szabályozták. Arra a kérdésre, van-e lehetőség Olaszország magatartásának megváltoztatására, a Duce kijelentette: nincs. Egyáltalán nincs, csupán az, hogy Abesszinia engedjen. Mussolini közölte, hogy szeptember 4-én több delegátussal fogja Olaszországot képviseltetni a Népszövetség előtt, akik hivatalosan lesznek világosan az egész világ tudomására hozni Olaszország álláspontját.

Ha a Népszövetség erkölcsi szankciót hoz, tehát elítélő szavazatot Olaszország ellen, ez maga után vonná Olaszországnak a Népszövetségből való távozását.

Az olasz erődíjmenyek blokálása a szárazföldi, tengeri és légi haderők ellenállásával találkozna. A szezi csatorna bezárását a versaillesi békeszerződés megszegésének tekintenék — tette hozzá Mussolini. Másikül Genfben egyhangú szavazatarányra lenne szükség, hogy szankciókat alkalmazzanak — fejezi be a lap.

A Daily Mirror értesülése szerint több angol csapatot küldenek ki Malta szigetére a helyőrség megerősítésére. Szezi környékén az angol haderő megerősítését is várják.

Az angol lapok jelentései szerint az esős időszak Abesszinia erithreai határvidékén véget ért, de olyan hatalmas helyenként a sártenger, hogy a forgalom még jóideig lehetetlen. A Dzsibuti—Addis-Abeba közötti vasútvonalon a pályatestet áradás alámosta. A vasúti forgalom szünetel. A helyreállítási munkálatok folynak.

Egyetlen feladat: a háborút Kelet-Afrikára kell lokalizálni

Párizs, augusztus 26. Irányadó francia körök véleménye szerint a diplomáciai erőfeszítéseknek most már kizárólag arra kell irányulniuk, hogy a háborút Kelet-Afrikára korlátozzák s megakadályozzák a helyzet tulságos kiéleződését Anglia és Olaszország között.

A francia lapok többsége tovább foglal-kozik az olasz-abesszin vizállyal. Léon Blum a Populaireben azt írja, hogy úgy Angliának, mint Franciaországnak és a Szovjeteknek fel kell ajánlaniuk a döntőbíráskodást. Ha egy ország nem veti magát alá a döntőbíráskodásnak, nyilvánvaló, hogy az a támadó fél. Litvinovnak is meg van a joga, hogy felajánlja a döntőbírói eljárást a népszövetségi tanács elnöki minőségében és neki élni is kell ezzel a jogaival, mint ahogy Briand is tette egy hasonlóan súlyos helyzetben.

Az Echo de Paris figyelmébe ajánlja a francia kormánynak, hogy ne kösse le magát Anglia mellett az olasz-abessziniai vizálly ügyében. Helytelen lenne az a reménykedés, hogy ilyen állásfoglalás miatt Franciaország angol segítséget nyerhetne Németországgal szemben. Az angol kormány mindig túlzottan a közvélemény nyomása alatt áll s kérdéses, miként nyilatkoznék meg a közvélemény, még ha megelőzőleg Franciaország vállalná is a szankciókhoz való hozzájárulás politikáját.

A Matin azt hangoztatja, hogy Angliának be kell látnia, hogy Franciaországnak más baráti kapcsolatokra is tekintettel kell lennie s nem folytathat kockázatos politikát.

A semlegesek Madrid, augusztus 26. Több lap annak szik-ségességét hangoztatja, hogy Spanyolország maradjon semleges az olasz-abessziniai konfliktusban s ne szavazza meg az esetleges népszövetségi szankciókat sem. Spanyolország a világháború idején is semleges volt, ez

azonban nem volt akadály annak, hogy szál-litson szentet Angliának.

A római lapok szerint Jemen kormánya semleges kíván maradni az olasz-abessziniai háborús vizállyban is.

Hivatalos közlemény az olasz-abesszin döntőbíráskodás munkájáról

Bern, augusztus 26. (Rador.) Az olasz-abesszin döntőbíráskodás vasárnap befejezte munkáját és erről hivatalos közleményt adott ki. A kommuniké szerint a bizottság kihall-gatta a két fél ügynökeit. Miután Abesszinia nem tartotta szükségesnek tanuk küldését, csak az olasz tanukat halgatták ki, magas-állású gyarmati tisztviselők és tisztek, vala-mint néhány olasz szolgálatban álló benszü-lött személyében.

A bizottság tagjai most újból Párizsba utaztak, ahol igyekeznek határozatot hozni az uatuali incidens ügyében. Még nem tudni, mi-kor ül össze párizsi újból ülészakára a bi-zottság.

Havanna, augusztus 26. (Rador.) A new-yorki négermegyéd — Harlem — vezetői fel-hívták a kubai négereket, csatlakozzanak egy amerikai négerkből álló expedíció megszer-vezéséhez, amely Abesszinia segítségére men-

ne. A kubaiak visszautasító választ adtak az-zal, hogy elég problémáik vannak odahaza és nem is hisznek a háború lehetőségében.

Megkezdődtek az olasz hadgyakorlatok
Róma, augusztus 26. (Rador.) A nagy olasz hadgyakorlatok Bolzano vidékén szombaton éjjelkor megkezdődtek. A manővereken 20 hadosztály vesz részt. A többi divízió terü-létén helyi gyakorlatok vannak úgy, hogy most az egész hadsereg manővert tart. Egyéb-ként a Brenner előtt a király, Mussolini, a külföldi katonai küldöttségek, a diplomáciai képviselők katonai attaséi jelenlétében foly-nak a nagy hadgyakorlatok, amelyekre 15 miniszter és 200 szenátor és képviselő vonult be szolgálatra csapattestéhez. Egész Felsőolaszországban hallatlanul nagy az élénk-ség. Az esti órákban a városokat és falvakat csak korlátozott mértékben szabad kivilági-tani.

A Petit Journal rámutat arra, hogy az olaszországi nagy hadgyakorlatok új bizonyí-tékai az olasz-francia barátságának. Olaszor-szág indokoltan tartotta s helyesen — hogy a mai gazdasági válságban is nagy összege-ket költson a hadgyakorlatokra, amelyekkel demonstrálja, hogy legfőbb feladatai afrikai gondjai mellett is Európában vannak.

A lapok politikai jelentőséggel bíróknak jellemzik a nagy olasz hadgyakorlatokat. A keletafrikai büntető jellegű akció nem köti le Olaszország teljes erejét.

Róma augusztus 26. A Johanna hercegnő gözös 50 tiszttel, ezer feketeingessel és hadi-ajoggal utba indult Nápolyból Massaua felé.
Brüsszel, augusztus 26. A második inter-nacionálé szeptemberben gyűléseket rendez-tet, amelyeken követelni fogják a Szezi-csa-torna elzárásának elrendelését.

Huszonöt ügy a népszövetségi ülés-zak napirendjén

Genf, augusztus 26. (Rador.) A népszöve-t-ségi tanács szeptember 4-én összeülő ülésza-két nemcsak az olasz-abesszin kérdés fogja foglalkoztatni, mert annak napirendjén még 25 ügy szerepel. Ha az ülészak megnyitását a konfliktus nem nyer elintézt, Olaszország részvesz az ülésekben, mint Aloisi mondotta és Mussolini megerősítette, dacára annak, hogy augusztus 3-án nem szavazta meg a tanácsnak újabb ülésre való összehívását. Egyébként az ülészakon valószínűleg Ruiz Guenazu Argentína megbízottja fog előkölni.

Titokzatos körülmények között öngyilkos lett egy timisoarai orvosfőhadnagy

Timisoara, augusztus 26. (Az Uj Kelet tud.) Titokzatos körülmények között törté-nt öngyilkosság foglalkoztatja tegnap óta a Banat fővárosát. A timisoarai kato-nai kórházban tegnap délután Horvát Mária ápolónő revolverdörrenésre lett fig-yelmes. A hang irányába rohanva, be-nyitott dr. Fioran Tibor orvos főhadnagy szobájába, ahol megrendítő látvány tárult szemé elé. A szoba heverőjén eszméletlenül feküdt dr. Fioran, jobb kezében pedig még füstölgött a revolver. Az ápolónő fellár-mázta a kórházat. Az erősen vérző főhad-nagy uniformisát kibombolták és az első pillanatban látni lehetett, hogy a golyó a mellkas jobboldalán hatolt be, átfurta tü-dőjét és a hátán távozott el. Első segélyt azonban senki nem tudott nyújtani, mert szerencsétlen véletlen folytán egyetlen or-vos sem tartózkodott abban az időben a kórházban.

Néhány perc múlva a városi kórházból megérkezett dr. Gábor Ervin és dr. Rusu éppen szolgálatos orvosok, akik hozzálát-tak a műtét végrehajtásához. Időközben a szerencsétlen főhadnagy rengeteg vért vesztett. Ertesítették bátyját dr. Fioran István orvoskapitányt, ki a helyszínre ér-ve felajánlotta, hogy a szükséges vérát-ömlesztéshez vért ad öccsének. A műtét sikerült, de a főhadnagy állapota mégis válságos, mert a tüdőt erősen megsértette a revolvergolyó.

A katonai ügyészség részéről Bariju Pé-ter királyi ügyész kezdte meg a vizsgálatot, aki már a vizsgálat első lépésénél kijelentet-te, miszerint egyelőre nem lehet biztosan meg-állapítani a szerencsétlenség körülményeit. Nem valószínű az öngyilkosság, mert a fő-hadnagynak láthatólag semmi oka nem volt arra, hogy eldobja az életét. Annál valószí-nűbbnek tűnik, hogy véletlen baleset, vagy esetleg büntény forog fenn. A kórház alkalm-zottait is kihallgatja Bariju ügyész, hogy nem közülük állott érdekében valakinek a főhadnagy meggyilkolása.

Titkos éjjeli manővert rendeztek és megverték a csendőrt szász hitleristák

Hitlerista csendélet Sibiu megyében

Sibiu, augusztus 26. Sura Mare községben (Sibiu megye) a hitlerista szászok ma éj-jel a hatóságok tilalma dacára manővereket tartottak. Mivel Stoianov csendőrkatoná meg-lepte őket és felszólította, hogy hárman kövessék őt a csendőrsőre a jegyzőkönyvek fel-vétele végett, a szászok szétoszlottak, de később meglettek a csendőrt és súlyosan elverték. A román lakosságnak csak nagy nehézségekkel sikerült a csendőrt kimenteni a hitleristák kezei közül, akik ismétetlen megtámadták a történetesen a csendőrsőn egyedül levő Stoiano-vot. A román lakosság újból közelépett és elkergette a szászokat. A visszatért csend-őrök eddig a támadás 11 főreszesét letartóztatták.

Milyen feltételekkel vállalja Weizmann a Cionista Világszervezet elnökségét?

Éles összecsapás a jobb- és baloldal között a kongresszuson

Luzern, augusztus 26. Szombaton a ké-ső esti órákban folytatták a cionista kong-resszuson az általános vitát. Dr. Ornstein és dr. Stricher mindketten a zsidó állam-párt delegátusai éles támadásban részesít-tették a cionista baloldalt, akik szerintük elárulták a cionista eszmét. Amikor Orn-stein dr. arról beszélt, hogy a palesztinai munkáspárt iskoláiban nevelt gyermekek Moszkva szellemében nőnek fel, a balolda-liak hatalmas tiltakozó lármába törtek ki és Weizmann Chájimnak akik sikerült a rendet helyreállítania.

Luzern, augusztus 26. Weizmann Chájim nem döntött még affelől, vajjon vál-lalja-e a Cionista Világszervezet elnöksé-

gét. Weizmann feltételei között, azonkívül, hogy jogot kér magának arra, hogy ő ma-ga állíthassa össze az Executívét, az is szerepel, hogy a kongresszust ezután ne két, hanem négy évenként tartsák. Ezzel Weizmann biztosítani kíván egy hosszabb kontinuitást. Az első két esztendő nagy-szabású tervek kidolgozására, a másik két évet e tervek megvalósítására akarja Weizmann fordítani.

BRATERNIAS Könyv- és Lapkiadó Rt. I. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 12
Telefon: 9-77.

ORNEURAN

Telef. No. 2
16. Tel. Ekvom. évre 9
Földre: 16. Tel. Ekvom. évre 9
KELÉZ
dőség
Cikkol
rás m.

A blédi konferencia

Fennállása óta egyetlen össze olyan súlyos antant konferenciája, mi 29-én Bledben.

A készülő abessziniai probléma, a Habsburg-kérdése — mind olyan adatokat hártanak a melyeknek felgöngyölít-körültekintést, a legéber-zeket követeli meg.

Sulyosítja az összeül-encia körül sürösödő at-rülmény is, hogy közve-vetségi ülészak összeül-tanészközösait, amelyek ügyében kell határoznia.

A blédi kisantant-konf-pai helyzet pontos analí-ahoz, hogy meg tudja-pítani: vajjon az olasz-va kapcsolatban a kisa-láspontot kell elfoglalni-mellett vagy Olaszor-szág centrálria anyagi és m.

A döntés mindenesetre Olaszország ugyanis fel-revizionista polití-machinációt állandó fen-béke ellen, akár Fran-akár pedig Franciaorszá-

Nyit titok az is, hogy idegenkedik a Habsburg a kisantant érdekeivel s-Vizont a kisantant ma-a francia orientációnak, Olaszország mellé kötő-ben az angol álláspont-rozottan oszellelősenek.

A dumai egyezmény t-ségkivül nagy érdeke-fenntartásban érdekelt-nak, viszont az olasz m-déssé teszi egy oly-értékét, melyben Olaso-vizionista álláspontját s-cia barátság mellett m-mutaj a hitlerista Néme-

Rendkívül komplikált, tafilannak látszó kérdése blédi kisantant-konferen-Nagy államférfiúi bölcs-és előrelátásra van szü-antant-állam képviselőin helyzetben reális értékű-nak hozni, megoldások-járulnak a béke fenntar-atmoszféra közepette m-mutatni mindama ors-bel-és külpolitikai rend-mésztes ellenségei a bé-

Béke Luzernben

Idestova egy hete ma-zernben összeült a 19-resszus, amelyről még is megállapítja, hogy az-lamentjének tekintendő.

Több, mint egymillió-nép aktív rétegeinek k-alkotja, ha még mind-amelynek a cionista mo-lennie szervezve.

Mindenesetre ilyen né-volt még a mozgalomna-mutat, hogy a luzerni-impozáns külsőségeibe-gében is komoly forduló-lomban jelenteni.

Mintha valami mást, volna Luzern a kong-rijmében.

Talán soha még eny-ki az, hogy egy új gene-mandót a cionista moz-g-hányoztak már figurá-resszus el sem lehet-e-Motzkín, Victor Jakobs-marjahu Lewin, akiket